

Reggeli Ujság

Ujvidék, 1941 június 29, vasárnap

Szerkeszti:
ANDRÉE DEZSÓ

22. évfolyam 157. szám

A németek légi fölényüket az egész szovjet birodalomra kiterjesztik

Az első öt nap légi harcaiban a szovjet légi haderő egy ötöde első vonalbeli gépeinek pedig egyharmada semmisült meg

A szovjet vezérkar nem képes újabb védelmi vonalat létesíteni

A vörös repülők dum-dum golyókkal fűzeltek Rahónál a gyorsvonatra

Berlinből jelentik: A Deutsche Allgemeine Zeitung Európa népeinek összefogását a szovjetveszély ellen óriási méretű »népek csatájának« nevezi. Ma azonban nem Napoleon nemzetközi hadai menetelnek, hanem a nemzeti szocialista német véderő európai szövetségeseivel, akik — felelősségtu-

datuktól áthatva — saját lobogóik alatt vették fel a küzdelmet. A Berliner Börsenzeitung ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy Európa tudatára ébredt egységének és annak, hogy a közös történelem és kötelei erősebbek a népek között fennálló minden különbségnél.

okozott lényeges kárt, mert a golyók a talpfába furódtak. A helyszínen talált lövedékekből szakértők megállapították, hogy a szovjetrepülők e támadásuk során nemzetközileg meg nem engedett robbanó lövedékeket használtak.

KASSA TÖRVÉNYHATÓSÁGI BIZOTTSÁGÁNAK ÜLESE

Kassa város törvényhatósági bizottsága pénteken rendes közgyűlést tartott. A főispán elnöki meg-

nyitójában megemlékezett a Kassa ellen intézett légi támadásról. A történelem — mondotta — Kassa város életében június 26.-át gyászbetűvel jegyzi fel. Mi becsületes harcot folytatunk az ország jobb és igazságosabb jövőjéért, az elenség pedig a legaljasabb orgyilkosok módján támadott meg bennünket. Ezután kegyelettel emlékezett meg az áldozatokról, akik az orgyilkos fegyverektől munkahelyükön haltak hősi halált.

A német légierő eddigi sikerei

Berlinből jelentik: Azokból a tájékoztató közleményekből, melyeket a német távirati iroda adott ki a szovjetorosz háborúval kapcsolatban, berlini vélemény szerint kétségtelenül megállapítható, hogy a német légi haderő az eddigi becslések szerint a szovjet légi haderő egy ötödét, az első vonalbeli orosz gépeknek pedig egyharmadát semmisítette meg a levegőben. A repülőtereken megsemmisített gépek száma oly óriási, hogy a harctereken megszerzett légi fölényt a birodalmi légi haderő rövidesen az egész szovjetorosz légi térre kiterjesztheti.

A keleti német légi haderő már öt nap mulva a hadsereg hadműveleteinek támogatására fordítja erejének javarészét, tekintettel arra, hogy már az első napokban oly nagy sikert aratott a szovjet légi haderő felett. Június hó 27-én német harci és zuhanó repülők még az eddiginél is nagyobb mértékben indultak a vasútvonalak, pályaudvarok és mozgó vonatok szétrombolására. Egy pályaudvaron többek között 45 kocsit pusztítottak el. Az arcvonal mögött egy másik helyen több szerelvényt borítottak lángba. Egy mozgásban levő tehervonat bombatalálat következtében kisiklott. Egész sor pályaudvar pusztult el.

A szovjet vezérkar kudarca

Berlini illetékes helyen arra következtetnek, hogy a szovjet hadereje a harctereken teljesen elvesztette befolyását és az első nagy arcvonal összeomlása után a szovjet vezérkar nem tud újabb védelmi vonalat kialakítani. A német páncélosok pillanatnyi pihenést sem engednek a visszavonuló szovjet csapatoknak, amelyek sehosem tudnak önálló hadmozdulatokat végrehajtani. A németek harci taktikája az oroszokat teljesen megrázza és az orosz vezérkar már tulajdonképpen nem is látja pontosan, merre vannak a német csapatok, melyik oldalról erősödik a nyomás és hol kerülhet sor a döntő összecsapásra.

Szemtanú a rahói vonat lövetéséről

Rahóról jelentik: A Tiszaborkút és Bilin között csütörtökön lezajlott szovjet repülő-támadás egyik szemtanúja Rudasi MÁV pályamunkás a következőképpen mondta el a felháborító eseményt: Délután társaival a pályatesten dolgozott és amikor a repülőgépek közeledtét meghallották, a vasuti töltés mellett húzódtak meg, majd az egyik híd alá vonultak. Amikor a repülőgépek utólérték a vonatot, az teljes sebességgel haladt a 275. kilométerköz-

nél. A gépek egész alacsonyra ereszkedtek és golyózáport zúdítottak a vonatra. Ekkor sérült meg a mozdonyvezető és a vonat látszólag lefékezte. Alig telt el egy-két perc, az egyfedeles szovjetgépek visszafordultak és most már a vonattal szembe újabb golyózáport bocsájtottak le. A gépfegyvertűz nyomai a mozdony és a személykocsik oldalán, valamint tetején igen sok helyen láthatók.

A lövöldözés, mint a vizsgálat megállapította, a pályatesten nem

Londonban kínos benyomást keltett Svédország magatartása

A Budapesti Tudósító zürichi jelentése szerint angol politikai körökben Svédország állásfoglalása kínos benyomást keltett. Valószínűnek tartják, hogy az angol kormány tiltakozó jegyzéket juttat el a svéd kormányhoz.

OLASZ HADIJELENTÉS

Az olasz főhadiszállás közli: Vadászrepülőink a Málta felett lezajlott légi ütközetekben lelőttek négy angol repülőgépet. Két gépünk nem tért vissza támaszpontjára.

Északafrikában tüzéréjük a tobruki arcvonalon megsemmisített egy ellenséges gépkocsioszlopot. Repülőink bombázták Tobrukot. A bombák tüzeket okoztak. A tengely repülői hat angol gépet lőttek le légi harcban.

Ellenséges repülők támadásokat hajtottak végre Tripolisz és Bengázi ellen.

Keletafrikában Galla és Sidamo környékén folyik az elkeseredett küzdelem. Az ellenség légi hadereje bombázta Gondart.

BUKARESTBEN TILOS AZ IDEGEN RÁDIÓK HALLGATÁSA

Bukarestben hivatalos közleményt adtak ki, amely rámutat arra, hogy idegen és titkos rádióleadók azon fáradoznak, hogy vészhirek terjesztésével tévedésbe ejtsék a román közvéleményt. A közlemény hangsúlyozza, hogy a román közvéleményt a rádió és a sajtó minden eseményről pontosan értesíti. Ha valaki ezután is idegen állomásokat hallgat, hadbíroság elé kerül.

RENDKIVÜLI ÁLLAPOT MOSZKVA-BAN

Stockholmi jelentés szerint a szovjet főváros egész területén kihirdették a rendkívüli állapotot. A város területére csak hivatalos személyek léphetnek állami megbízatással. Moszkva tehát gyakorlatilag el van zárva a külvilágtól.

NÉMET GÉPEK ANGLIA FELETT

Az angol légügyi és belbiztonsági minisztérium szombat reggeli jelentése szerint a német légi erő az elmúlt éjszaka Nyugat- és Dél-Anglia egyes vidékeit bombázta. Bombák estek a dél-walesi és keletangliai helységekre is.

A JAPÁN KORMÁNY ÉS A VÉDERŐ ÉRTEKEZLETE

Tókióból jelentik: A japán kormány és a véderő közös értekezletét szombaton tartották meg. Az értekezleten a japán kormány tagjai, a vezérkar főnöke és a főhadiszállás összes tagjai vettek részt. Az értekezleten sürgős politikai és katonai kérdésekkel foglalkoztak.

DARLAN TENGERNAGY MEGBESZÉLÉSEI

Darlan tengernagy, francia helyettes miniszterelnök pénteken megbeszélést tartott De Brinon nagykövettel, a francia kormány párisi meghatalmazottjával. Targyalt továbbá a Párisban tartózkodó francia miniszterekkel, köztük Hutzinger tábornok, hadügy-miniszterrel.

Magyar megtorlás Kassáért

A magyar légi erő bombái szovjet katonai célpontokban súlyos károkat okoztak Pénteken nem volt légi támadás magyar terület ellen

Magyarország elhatározása a bolsevistaellenes arcvonal kiterjesztését jelenti

A Magyar Távirati Iroda péntek este 9 órakor a következő jelentést adta ki:

A magyar légi erő a csütörtöki nap folyamán magyar terület ellen ismételt végrehajtott szovjettámadások megtorlásaként a ma reggeli órákban igen eredményes támadásokat hajtott végre szovjetország területén levő katonai célpontok ellen. Repülőink a támadás sikeres végrehajtása után visszatértek kiindulópontjukra.

A vezérkar főnökének szombat esti jelentése

A honvédevezérkar főnöke szombat este tíz órakor a következő jelentést adta ki:

A június 26-i orosz repülőtémadások megtorlásaként a magyar légi erő nagyobb számú repülőgéppel bevetésével ma a reggeli órákban hatáson bombázott szovjetország katonai célpontokat és a célokban rombolást és tüzkárokat okozott. A szovjetországok a határ több helyén tüzharcot kezdeményeztek. A tüzelést viszonzottuk.

Szovjet repülőgépek ma újból berepültek az ország légi terébe, de bombázást sehol sem hajtottak végre, mert a légvédelmi készültség mindenütt elűzte őket.

Olasz vélemény Magyarország döntéséről

Magyarországnak az az elhatározása, hogy kimondta a hadiállapotot a Szovjetunióval szemben, Rómában a legnagyobb meglepetést keltette. Ennek a meglepetésnek adtak kifejezést olasz illetékes körök, amikor a nemzetközi sajtó képviselői előtt a következő nyilatkozatot tették:

Magyarország elhatározása a hatalmas bolsevistaellenes arcvonal újabb kiterjesztését jelenti. Olaszország ebből az alkalomból bajtársi üdvözlését küldi a magyar nemzetnek, amelyhez régi barátság szálai fűzik.

A Giornale d'Italiában Gayda vezércikkben emeli ki az új elha-

tározást, amely az európai helyzet alakulásának egyik legérdekesebb mozzanata. Ez az elhatározás Magyarországnak a hármass egyezményhez történt csatlakozása és az ismételt jogtalan szovjet légi támadások nyomán történt meg. A magyarok még nem felejtették el Kun Béla kísérletét, aki Moszkva megbízásából akarta elpusztítani a magyar hagyományokat és a civilizációt. Magyarország e tapasztalatok alapján fel tudta mérni, hogy a bolsevizmus milyen veszélyt jelent és hogy egész Európának össze kell fognia a vesztéküzdésére.

A német stukák lelőttek 28 szovjetgépet

Egy német zuhanóbombázóraj, amely a keleti arcvonal egyik szakaszán bolsevista páncélos alakulatokat, gépkocsioszlopokat és csapatösszevonásokat bombázott, visszarepülés közben erős bolsevista vadászrepülő-kötéléket támadott meg. A kifejldött légi harcban a német zuhanóbombázók 28 szovjetgépet lőttek le.

A német repülők már messziről felismerték, hogy nagyobb ellenes erő közeledik feléjük. A német repülők azonnal támadásba mentek át és teljes sebességgel rávetették magukat a vörös kötélekre. A gépek vadul cikáztak ide-oda, világítógránátok süvítettek a levegőben és néhány percen belül már zuhanáltak is a lelőtt bolsevista gépek.

A SZOVJETPROPAGANDA VALÓTLAN HIREI

A szovjet hadijelentéseknek azt az állítását, hogy Fehéroroszországban néhány arcvonalszakaszon német osztagok szovjet egyenruhában jelentek meg, Berlinben képtelen hamis hírek mondják. Emlékeztetnek ezzel kapcsolatban arra az angol állításra, amely szerint a krétai hadművelet során német ejtőernyős vadászok állítólag ausztráliai egyenruhát vettek fel.

HOGYAN BANNAK A POLITIKAI BIZTOSOK A SZOVJETKATONÁKKAL?

A Német Távirati Iroda krakkói értesülése szerint a szovjethadtestek mellé beosztott politikai biztosok a szovjet kiserődök legénységét sok esetben bezárták a kiserődökbe. Így a szovjetkatonák akkor sem hagyhatták el a kiserődöket, amikor helyzetük már kilátástalanná vált és az erődök elfoglalásakor szinte kivétel nélkül életüket veszítették. A német fogásba került szovjetkatonák élénk felháborodásuknak adták kifejezést a politikai biztosok e magatartása felett.

ANGOL KATONAI KÜLDÖTT-SÉG UTAZIK MOSZKVÁBA

A legközelebbi napokra Lisszabonba várják a Szovjetországba induló brit katonai és gazdasági küldöttség tagjait. A küldöttség repülőgépen érkezik Lisszabonba és Kairón át utazik tovább a Szovjetunióba.

A MAGYAR—BOLGÁR KERESKEDELMi EGYZEMÉNY MEGHOSSZABBITÁSA

Szófiába magyar bizottság érkezett, a június 30-án lejáró magyar—bolgár kereskedelmi szerződés meghosszabbítására vonatkozó tárgyalások felvételére.

MEGSZAKAD AZ ANGOL—FINN DIPLOMÁCIAI VISZONY

Az amerikai hírszolgálati irodák londoni jelentése szerint Rippenberg londoni finn követ felkereste Eden külügyminisztert. Londoni diplomáciai megfigyelők azt hiszik, hogy Anglia és Finnország kapcsolatai nemsokára megszakadnak.

TÜZ A VACUUM OLAJ-FINOMÍTÓ TELEPÉN

Budapestről jelentik: A Vacuum ásványolajfinomító almaszfűzői telepen péntek reggel üzemszavar következtében tűz támadt. A gyári tűzoltóság azonnal működésbe lépett és ennek köszönhető, hogy — az időközben megérkezett győri, komáromi és tatai tűzoltóság segítségével sikerült a tűz terjedését megakadályozni és a tüzet hamarosan eloltani. Kivonultak a budapesti tűzoltók is. A gyári alkalmazottak közül ketten súlyosan, hárman könnyebben megsebesültek. A tüznél megjelent Kádas Károly iparügyi államtitkár, aki meg látogatta a komáromi kórházba szállított sebesülteket is és bátor magatartásukért az iparügyi miniszter köszönetét fejezte ki. A vizsgálat megindult.

A DNES A MAGYAR—BOLGÁR KAPCSOLATOKRÓL

Szófiából jelentik: Azzal kapcsolatban, hogy a magyar képviselőház egyhangúlag elfogadta a magyar—bolgár kulturális egyezmény becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot és hogy ez alkalommal Bulgáriát meleg ünneplésben részesítették, a félhivatalos Dnes rámutat arra, hogy a magyar—bolgár kapcsolatok a lehető legeredményesebbek. Ennek igen nagy jelentősége van ma, amikor a világ sorsdöntő eseményeket él át. Épp ezért a bolgár közvélemény a legnagyobb örömmel fogadja a magyar parlament részéről Bulgária irányában megnyilvánult figyelmet és rokonszenvet.

Egyébként Szófiában csütörtökön megalakult a bolgár—magyar kereskedelmi kamara. Hasonló kamarát állítanak fel Budapesten is.

NAGY DRÁGASÁG AMERIKÁBAN

Csikágói jelentés szerint egész Amerikában emelkedett az élelmiszekek, különösen a vaj, tojás, zsír és az ételolaj ára. A sertéshús ára csaknem száz százalékkal megrágult.

A washingtoni képviselőházban pénteken bejelentették, hogy az amerikai kincstári hivatal 15 százalékos adót akar kivetni a gépjárművekre a kincstári bevételek fokozására. A bejelentést a képviselőházban nagy vita követte.

AMERIKAI TANÁCSADÓ CSANKAISEK MELLETT

Washingtoni jelentés szerint az amerikai kormány a közel jövőben politikai tanácsadót nevez ki Csankaisek mellé.

Hangszereket

harmonikákat, gramafonokat, lemezeket, kottákat legolcsóbban az **Ősrégi**

Wagner

hangszerkirálytól Budapest, VIII. kerület József körút 15. szám

Árjegyzék ingyen!

Két-három héttel elhalasztották a DMKSz ifjúsági napját

Hivatalos közlemény

A Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség intézőbizottsága pénteken este megtartott ülésén a következő tageszervelet csatlakozását fogadta el: Törökvis Ujvidék, Magyar Egyházi Dalkör Kucora és Iparos Dalárda Temerin. Alakuló közgyűlést tart június 29-én a palonai, július 5-én a dárdai fiók. Alapító tagságot jegyzett Schaeffer Gusztáv nyug. gazdatiszt, Ujvidék és ifj. Schaeffer Gusztáv orvostanhallgató, Ujvidék.

A Szövetség a Délvidék felszabadulása után csatlakozott a Budapesten székelő Magyar Kulturális Egyesületek Országos Szövetségéhez s ennek most megtartott kolozsvári közgyűlésén dr. Koráni Elemér alelnök jelent meg a D. M. K. Sz. képviselőjében. Dr. Koráni Elemér beszámolója szerint a DMKSz kiküldöttjét nagy szeretettel fogadták s a KESz elnöke megígérte, hogy a jövőévi közgyűlést

Ujvidéken tartják meg. Egyébként az új vezetőségbe beválasztották társelnöknek Krámer Gyulát, Szövetségünk elnökét és társelnöknek dr. Koráni Elemért, Szövetségünk alelnökét.

Az intézőbizottság úgy határozott, hogy a július 6-ra tervezett ifjúsági napot 2—3 héttel elhalasztjuk, mert a jelenlegi viszonyok között a MÁV nem tudna annyi különvonatot rendelkezésre bocsájtani, amennyire a vidéki jelentkezők számára szükség volna. Az előkészületeket tovább folytatjuk s kérjük fiókjainkat, hogy ezt a 2—3 hetes időnyerést használják fel annak érdekében, hogy az ifjúsági nap minél jobban sikerüljön. Új időpontját idejében közölni fogjuk a sajtó és körlevelek útján.

Ujvidék, 1941, június 29.

Krámer Gyula, elnök

STUDIUM festőiskola

vezető tanár: Kohári-Kucharik Jenő festőművész Budapest, V., Zoltán u. 12 sz. Telefon 111-400

Főiskolai előkészítés, reklám és művészi grafika, esti órák, mérsékelt átar

Bácsistensegíts

Szellőcírógatta rónákon át aranybaboruló kalászkok között értünk Bácsistensegitsre. Ez a nagy település Kishegyestől néhány kilométerre, akácok alatt bujlik meg. Ezelőtt Szokolác volt a neve, dobroylások lakták. Most Bukovinából hazajött véreink és vagy husz Biharból ide telepített vitéz otthona.

A nyári nap sugárözönét ontja a csendes utcákra. Lelket sem látni. A férfinépség künn dolgozik a földeken, az asszonyok meg belül serénykednek. Mindössze egy vitéz bajlódik makrancos lovával. Tiszteletudóan ő igazít bennünket utba.

A telep közepén modern épület a kulturát, szeretetet, a magyar tenni akarását hirdeti most.

A ház előtt mintegy nyolcvan áldott állapotban lévő csángó asszony tereferél, kacag. Elbeszélgetünk velük. Kedvesek és közvetlenek. A gyermekszabályozás és egyke fogalmát nem ismerik.

Hét-nyolc gyerek egy családban — amint mondják — meg se kottyán.

Az asszonyok azért gyűltek egybe, mert a Zöldkereszt anyavédelmi napot tart. Ingyenes orvosi vizsgálat és tanácsadás van ma délután.

Bekopogunk a rendelőbe.

Dr. Tóth Árvai Márk, Kishegyes kitűnő orvosa rendel. Mellette Nádudvardy Erzsébet, az országos közegészségügyi kiküldött védőnő serénykedik. A védőnő testvér fiatal arcát a fekete keretes páspaszem sem tudja komorrá tenni. Szemében ül segíteni akaró lelke, a biztosság, a tetterő. Nógrádmegyéből jött ide és népünket szervezi, oktatja az egészséges életre.

— Hogyan kezdte el munkáját ezen az elvadult és feldúlt telepen? Tudjuk, hogy a kivonuló szerbek mindent tönkretettek.

— Ugy van — feleli a zöldkereszt testvér. — Még a kutatást is lerombolták. Első teendőm az ivóvíz vizsgálata volt. Kettő kivételével valamennyi kut fertőzött

volt. Ha kellő időben nem lépünk közbe, a legszörnyűbb járványokat sem kerülhetjük volna el. Tehát a vizellátást kellett elsősorban megszervezni. Azután a lakásokat és környéküket fertőtleníteni. Elképzelhetetlen piszkot találtunk. Poloskák, csótányok, tetvek s más férgek ezrei ellen kellett a küzdelmet felvenni. A falak épségét a patkányok tömege veszélyeztette. A fertőzés melegágyát kellett elsősorban megszüntetni, hogy a rendszeres egészségügyi szolgálatot megkezdhesük. Azután

az anya- és csecsemővédelmet kell kiépítenünk,

majd a népbetegségek elleni küzdelmet kell megszervezni. Különös képpen a trahoma, a tuberkulózis, a vérbaj megelőzése és gyógyítása a feladatunk. Természetesen nem szoritkozunk csak ápolásra, hanem főleg kutató és megelőző munkát végzünk.

— Azonban nemcsak a szoros vett betegségek elkerülése és gyógyítása a célunk, hanem az élet más területén is közreműködünk magyar népünk élet-színvonalának emelésére. Most például a tejellátást szervezzük meg s különösen a terhes anyákat és csecsemőket látjuk el tejjel. Ezenkívül külön cukoradagokkal igyekszünk táplálkozásukat javítani.

Az újszülötteknek kelengyét szervezünk, amit természetesen díjtalanul engedünk át. Ezek az ugynevezett vándorkelengyék, amit használat után vissza kell adni, hogy új magyar gyerekeknek tegyenek szolgálatot. Meg kell említenem — mondotta Nádudvardy Erzsébet testvér —, hogy

a magyar léleknek és szeretetnek annyi példáját látom

ennél a csecsemő-akciónál is, hogy a meghatottságtól néha még könnyeimet is vissza kell fojtanom. A vitézi szék is ellátott babakelengyékkel, nemrég érkezett a mohácsi állami polgári iskola III. osztályu tanulóitól is babakelengye. A körmenyi állami polgári iskola mind a négy osztálya lelkes szeretettel látta el magyar gyermekeinket kelengyével. Nádudvardy Erzsébet felolvasta azután a körmenyi állami polgári leányiskola IV. osztályos növendékeinek Bácsistensegitsre küldött egyik levelét:

»Kedves Magyar Anya!

Ismét letörött egy láncszem a trianoni rabláncból. Ismét jókora darabbal nagyobbodott meg édes hazánk.

Ti is ismét magyarok lettetek, s visszatértetek az ezeréves Magyarországhoz. Örömmel üdvözlünk Titeket. Nem is hiszitek, mennyire örülünk a ti hazatérteteknek. Tudjuk mennyit szenvedtetek a huszonkét éves elnyomatás alatt. Tudjuk azt is, hogy sokat nélkülöztetek mindenben, úgy élelemben, mint ruházati cikkekben. Mi a körmenyi polgári iskola növendékei, ezen a nagy bajon akarunk segíteni. A tanár urnó felszólított bennünket, hogy otthon nézzünk egy kicsit körül s az olyan babakelengyét, amit nélkülözni tudunk, hozzuk el és adjuk oda egy magyar anyának. Mi nagy szorgalommal gyűjtöttük a kelengyét. Akinek nem volt otthon babake-

Sikonda gyógyfürdő

Természetes meleg (38 C) szénsavas, lithiuos, alkalikus vízzel a szívbajok, légzőszervi hurutok, idegkimerültség, gyengeségi állapotok és számos nőgyógyászati megbetegedés csodálatos gyógyhelye. Szakorvosi rendelés. Thermal strandfürdő. Kitűnő magyar és diéta konyha. A gyógyszállóban teljes komfort. Felvilágosítást nyújt a Fürdőigazgatóság. Sikondafürdő, Baranya vm. — Tel. Magyarszék 11.

A legkellemesebb a weekend Sikondán, a Délvidék szomszédságában, Pécestől 15 km. Kitűnő autótúr!

lengyélje, az a tizórára való pénzt adta oda, hogy egy szegény magyar anyán segíthessen. Fogadd tehát szeretettel ezt a kis ajándékot, melyet tiszta szívből jövő szeretettel adunk Neked. Ne az ajándékot nézd, hanem azt, hogy milyen szívvvel adjuk. Csak egyet kérünk tőled cserébe, azt, hogy néha-néha értesíts bennünket a baba fejlődéséről. Ird meg, hogy mi a neve, milyen szeme s haja van, köv-e s hogy jó egészséggel hordhatja-e a kis ruhákat.

Kedves Magyar Anya! Teljesítsd ezt a kívánságunkat és írjál meg mindent a babáról.

Körmeny, 1941. május 10. Szeretettel üdvözlünk: a körmenyi állami polg. leányiskola IV. osztályos növendékei.

A körmenyi leányiskola kedves

növendékeinek levele ez. Egy szót sem kell hozzáfűznünk, minden soruk a legszebben beszélnek magukért.

Látogatásunk alkalmával megnéztük még a kitűnően felszerelt gyógyszertárat, a tiszta rendelőhelyiségeket és mindazokat az eszközöket, amelyekkel népünk javát segítik elő.

Azután elbeszélgettünk a csángókkal és a vitézekkel. Megelégedettséggel és bizakodással ül az arcon. Különösen a földet dicsérik. Földünk jóságával alig tudnak betelni. Egyik bihari vitéz mondta, hogy a bihari földnél a bácskai kétszer annyit terem.

Csendesen alkonyodik, de a kopácslás innen is, onnan is még egyre hangzik, nem szünetel, mert a magyar jövőt építik!

Kormányzói köszönő levelet kapott az újvidéki Nemzeti Munkaközpont

Eddig közel 1200 munkanélkülit helyezett munkába a Munkaközpont

Nagy sikere volt a pénteki színházi előadásnak

A Nemzeti Munkaközpont — mint már azt lapunkban megírtuk — vasárnap megtartott első szakmai értekezletéről hódoló táviratot küldött Magyarország Kormányzójának.

A hódoló táviratra most érkezett meg a válasz a kormányzói Kabinetirodától:

A köszönőlevél szövege a következő:

Magyarország Kormányzójának Kabinetirodája,

Kabinetiroda főnöke:
3700/1941. dz.

A Kormányzó Ur Öfömlétsége a Nemzeti Munkaközpontba tömörült újvidéki magyar munkásság nevében első értekezlete alkalmából előterjesztett hódolatáért köszönetét nyilvánítani méltóztatik.

Budapest, 1941. június hó 22. napján.

URAY

Kabinetiroda főnöke

A Nemzeti Munkaközpont Pénteken este nagysikerrel tartotta munkás előadását a Városi Színházban. A színház nézőterét teljesen megtöltötte az újvidéki magyar munkásság. Julius hó 7-én este ismét munkáselőadás lesz. A Nemzeti Munkaközpont eddig a következő munkáselőadásokat eszközölte Újvidéken:

Mezőgazdasági munkás	300
Kubikus munkás	400
Ipari és szakmunkás	250
Női munkások	86
Vendéglátó ipar	78
Vendéglátó kisegítő munkára	42
Nepzenészek	33

1194

Ezek szerint a Nemzeti Munkaközpont rövid működése alatt 1194 munkanélkülit munkába helyezett munkába és ezzel nagyban hozzájárult a munkanélküliség csökkentésé-

hez. A kulturális programhoz tartozik még az is, hogy az NMK színházi és mozi előadásokat fog tartani igen olcsó helyárrakkal a munkásság részére. Rövidesen megnyílnak a NMK helyiségek, melyben szórakozási lehetőségeket fog találni a NMK munkás bajtárs tagok.

Felhívás: Felhívom az összes üzemi megbízottak, szakmai elnökség figyelmét arra, hogy ma délelőtt 10 órakor fontos megbeszélésre jelenjenek meg a hivatalos helyiségben.
Pattantyus titkár

A Nemzeti Munkaközpont ez uton is hálásan köszöni meg a Villanytelep és Villamosművek Krammer, Kábel, Csavar, Albus, Alba, Risztics, Bácskai vasöntőde, Kamendin, Szlavia, Faipari R. T., Szőke, Irisz, Kulpin, Votex, Omega ipari és kereskedelmi vállalatok igazgatóinak és hatóságai biztosaiknak, hogy áldozatkészségük folytán lehetővé tették, hogy a magyar munkásság részt vehetett a szép színházi estén.

Felhívás: Felhívjuk az összes munkanélküli bajtársainkat, hogy a hétfői nap folyamán okvetlen jelentkezzenek saját érdekükben a NMK hivatalos helyiségében. Délelőtt: 9—11-ig és délután 4—8-ig.

BelleVue Pensio Budapest V. Géza n. 3
Csezkunfortes balkonos utcai Parlament mellett
szobák. Méréskelt árak

Zsák papírból

zöldborsó és zöldbab szállításra alkalmazható. Minden méretben kapható:

Sihó József

papírcsok készítő műhelyében,
Újvidék, II. Rákóczi Ferenc u. 30.

FOTÓ RÁDIÓ GRAMOFON
osztályaink
felkészültsége, teljesítménye a legnagyobb igényeket is kielégíti.

Fényképező gépekben órlási választék

A legolcsóbb box-gépektől a legmodernebb készülékekig. (Leica, Zeiss Contax, stb.) fényképezési cikkek, tartozékok, anyagok stb.

CONTAX-LEICA SERVICE

Nagykovácsy
BUDAI FIÓKÜZLETE
M. Horváth Miklós ut. 39 sz.

Gombáruzáshoz gombárszak, bocnik, gombárszak, formák,
Massanyi József gombársz-
gyára
Budapest, VII. Akácfa u. 4

Agyoniótték Szántó Róbert volt szabadkai evangélikus lelkész

Budapestről jelentik: A Bocskay-utcában levő evangélikus lelkézi hivatal helyiségében szombat délután Máté Endre gépész, egyházközségi tanácsstag várakozott Szántó Róbert lelkészre. Amikor a lelkész bejött, mindketten bementek a lelkész szobájába, ahonnan pár perc múlva négy revolverlövés hallatszott ki.

A szobába berohanók az íróasztalra bórulva, átlótt szívvel, holtan találták Szántó Róbertet. Máté Endre a szőnyegen hevert eszméletlenül. Mire a mentők megérkeztek, már mindketten meghaltak.

A rendőri nyomozás megindult a gyilkosság és öngyilkosság hátterének kiderítésére.

Szántó Róbert hosszú ideig szabadkai evangélikus lelkész volt és éveken át a Hírlap főszerkesztője volt. Tagja volt a Magyar Pártnak is és minden téren tevékeny részt vett a délvidéki magyarság politikai és kulturális életében. A megszálló szerb hatóságok zaklatásai elől végül kénytelen volt Budapestre költözni, ahol lelkésszé választották.

Tragikus halála a délvidéki magyarság körében mély részvétet keltett.

Nyaralassa fiát a magyar tenger partján

Balatonedericsen (Zala megye). Sportlehetőségek Szigorú felügyelet. Napi pénstől 5 étkezéssel P 4-50
Jelentkezés a Kalazantinus Atyák Rendházában Budapest, II., Toldy Ferenc u. 30. Tel. 156-414
Felnőtteknek a fürdőhelyen olcsó nyaralás. Felvilágosítást fürdőigazgatóságtól Balatonedericsen

A Reggeli Újság a bajtárs kutatás szolgálatában

Díjtalanul közöljük a hozzánk beküldött üzeneteket

A visszatért Délvidéken most kezdődött meg a Tűzharcos Ezövétség és a Vitézi Szék megszervezése. Minthogy a legutóbbi huszonhárom év alatt a katonai okmányok közül igen sok elveszett, sokat a tulajdonosa érthető okokból meg is semmisített, szükségessé vált, hogy a szolgálati időt, a kitüntéseket, vagy a Károly csapatkeresztre szóló jogosultságot

a volt katona-bajtársak igazolják.

A harcúterén együtt szolgált bajtársak azonban nem mindig laknak ugyanabban a községben, egymás címét sem igen ismerik. A Reggeli Újság az ilyen bajtárs-kutatóknak segítségére kíván lenni azzal, hogy **díjmentesen közli bajtárskereső üzenetüket.**

Az eljárás az, hogy aki valamelyik bajtársát keresi, szerkesztőségünkbe beküldi, hogy kit keres, mi a keresett neve, hol szolgált és mikor. Az érdeklődő természetesen közli a saját pontos címét is, hogy akít keres, közvetlen neki válaszolhasson.

Bajtárskereső üzenetet természetesen nemcsak Ujvidékről, de bárhol elfogadjunk díjtalan közlésre.

„Eszter” Ujvidéken pihen

Ujvidék pénteki szenzációja: A „Hajnalodik”-ban fellép Szilágyi Szabó Eszter, aki idej szabadságát Ujvidéken tölti

Szerda óta kedves vendége van Ujvidéknek. Ismeretlen ismerős, akit a »Mária két éjszakája« című filmben megirigyeltek a nők, a férfiak pedig betegek lettek. Kevés filmnek volt olyan sikere Ujvidéken, mint a Mária két éjszakájának, helyesebben a film főszereplőjének: Szilágyi Szabó Eszternek. Szilágyi Szabó Eszter Ujvidéken van!...

UJVIDÉK ÉPOSZA

— Pihenni jöttem Ujvidékre — mondotta Szilágyi Szabó Eszter, amikor először találkoztunk vele. — Budapestben minden Délvidéket járt kollégám Ujvidékről nyilatkozik a legnagyobb elismeréssel s egyébként ez a város volt az, amely a Bácska felszabadulása előtt

a legtöbbet hallatott magáról kulturális megmozdulásaival, rendezéseivel

és — itt voltak a legnagyobb sikereik a magyar filmeknek, az én filmemnek is. Sokat gondoltam Ujvidékre, a fantáziám kiszínezte a Dél-Párizsát, régi dárvidék regéire gondoltam s örülök, hogy az utóbbi kivételével mindent olyannak találtam, mint ahogy megálmodtam. Örülök a bácskaiaknak, jó elszárgatni közöttük anélkül, hogy tudnák, ki vagyok s elleshetem zamatos beszédjüket. Érdekes, hogy itt a 23 évi elnyomatás s a husvétii háború borzalmai szinte nyom nélkül tűntek el az emberek lelkéből. Csodálatos, milyen lelki erővel rendelkeznek, mennyire a jövő emberei! Minden bánaton túl el bennük valami természetes, onmagától adódó trefás életöröm, dolgozni és szórakozni egyaránt szeretnek.

— Gratulálunk művésznőnek. Kitűnően jellemezte a Bácska magyarságát. De, ha igazán annyira szeret bennünket, miért nem ajándékozta meg ujvidéki rajongóit egy esttel?

AMI A PIHENÉSNEK IS TÖBBET ER

— A véletlen már gondoskodott arról, hogy fellépjek Ujvidéken. Az itt vendégszereplő, kitűnő játékerőt képviselő szegedi Nemzeti Színház igazgatója, Beleznai-Unger István felkért,

lépjek fel pénteken este a »Hajnalodik«-ban.

Boldogan fogadtam el a meghívást

és mondtam le a pihenőről, mert a legszebb pihenő sem képes nekem annyi örömet juttatni mint az, hogy Ujvidék közönségének bemutatkozhatom. Már voltam is a színházban, nagyon szép, de az akusztikája körül hiba van. Ez azonban, bizom benne, nem játszik majd nagyobb szerepet pénteki bemutatkozásom alkalmával. Boldogan készülök július negyedikére, bizom benne, hogy az életben, a színpadon is elnyerem majd Ujvidék közönségének szeretetét. Hacsak feleannyira is megszeretnek, mint ahogy én rövid ittartózkodásom alatt megkedveltem őket, akár azt sem bánom, ha tervezett kététheti ujvidéki pihenőmnek végét jelenti.

— Uj filmben látjuk-e hamarosan a művésznőt?

— Még az idén elkészül és Ujvidékre is eljut majd

a »Kadét szerelem«,

amelyben együtt játszom Rajnay Gáborral. Ha lesz időm, az ujvidéki bemutatóra lejövök.

VALAKI SIR A NÉZŐTÉREN

A kedves ígéretet megköszönöm az ujvidéki Eszter-rajongók nevében és bucsuzom. Befejezésül meg kell említenem egy megható jelenetet, amelynek »főszereplője« Szilágyi Szabó Eszter volt. A jelenet színhelye az ujvidéki Városi Színház volt pénteken este. A Gyergyói bál előadásán vett részt, lehajtott fejfel hallgatta kitűnő kollégáinak nagyszerű előadását és gyakran belopózott tekintete a nézők szemébe. A daraból kiáramló lélekkorbaeső irredentizmus magával ragadta »Esztert« s egyszere

szívből zokogni kezdett.

Később szegyenkezve mesélte el ismerőseinek (tőlük tudtuk meg mi is), hogy a Gyergyói bál, amely Budapestben is legjobban tetszett neki valamennyi irredentista-izű színmű között s amelyről csak vágyta, de alig hitte, hogy valaha Ujvidéken, felszabadult magyar földön kerül majd bemutatásban s annak ő is nézője lehet, annyira meghatotta, hogy keptelen volt uralkodni feltörő könnyein.

Szívből üdvözljük Szilágyi Szabó Esztert Ujvidéken, örömmel teljes türelmetlenséggel tekintünk a péntek elé, amikor végre élő valóságban áll majd elénk az ujvidéki Városi Színházban a magyar színművészet legtündöklőbb csillaga: Eszter.

Bencez Mihály

A németek elsüllyesztettek hat angol hajót

Berlinből jelenti a Német Távirati Iroda: Német harci repülőgépek szombatra virradó éjszaka a brit délkeleti part vidékén elsüllyesztettek hat kereskedelmi hajót 21.500 tonna tartalommal, egy

háromezer tonnás hajót pedig megrongáltak.

Ugyancsak a Német Távirati Iroda jelenti, hogy szombatra virradó éjszaka 13 olyan angol gépet lőttek le, amely a birodalom területe fölé igyekezett berepülni.

Merényletet terveztek Pavelics ellen

Zágrábról jelentik: A zágrábi külön törvényszék halálra ítélte a szlavóniai születésű 34 éves Medák Mátót, mert merényletet készített elő Pavelics államelnök ellen. A merénylőnél négy bombát találtak. Az ítéletet azonnal végrehajtották. (MTI)

Nagy csalorna-építkezések kezdődnek Szabadka és környéke vízmentesítésére

Szabadkáról jelentik: A Szabadka környéki vadvizek levezetésére hatalmas aranyú csalorna épül. A szerbek az elmúlt 23 év alatt kevés figyelmet fordítottak a vízmentesítésre s a vadvizek a szabadkai határban nagy károkat okoztak. Bácsalmás, Kunbaja és Csikéria határában eddig a budapesti kulturmérnöki hivatal végezte a vízlevezetési munkálatokat. A hivatal most ismertetőt adott ki, amelyből az alábbiak derülnek ki:

A vadvizek általában 20—25 évenként visszatérnek.

A tavalyi esős esztendő folytán a bácsalmási járás területén közel 10.000 hold föld került víz alá. Kunbaja és Bácsalmás területén eddig 50 kilométer hosszú csatornát építettek ki a vadvizek levezetésére s hogy még ma is többszáz hold föld áll víz alatt, annak az az oka, hogy a szerbek a dél felé törő víztömegek lefolyását megátolták.

A határok eltüntével a víz levezetése végre lehetővé vált és most már gyors ütemben folyik a munka, pótolni azt, amit 23 éven keresztül rendszeresen elhanyagoltak.

A szegedi Ipari Vásár „Vásárfia” társsorsjátékának nyereményjegyzéke

A nemrég megtartott szegedi Ipari Vásár alkalmából a rendezőség nagyszabású társsorsjátékot rendezett, melynek húzását nemrég tartották meg. Minthogy a kiállítását a visszatért Délvidékről is igen sokat felkeresték, az alábbiakban közöljük a nyerő sorsjegyek számát, hátha egyik-másik délvidéki látogató is szerepel a nyerők között. Szerkesztőségünk kívánságra készséggel közli az esetleges nyerőkkel, hogy kihúzott sorsjegyük melyik számu nyereményt kapta. A nyereménytárgyakat a nyerő sorsjegy elenében megküldi a vásár rendezősége, a nyertes költségére. A főnyereményt a 6.998 számu sorsjegy nyerte. A többi nyerő sorsjegy: 64, 123, 267, 402, 668, 921, 1035, 1390, 1574, 1851, 2469, 2723, 3150, 3331, 3428, 3683, 3748, 3785, 3929, 4876, 5023, 5226, 5467, 5535, 5572, 5756, 5771, 7358, 7612, 8700, 9372, 9682, 9725, 9728, 9729, 9753, 12188, 12422, 14677, 15414, 16199, 16280, 16416, 18009, 18020, 21311, 21469, 21591, 22734, 22858, 23494, 23523, 23583, 24044, 24067, 28234, 28470, 28319, 29206, 29853, 30119, 30214, 30 12, 30696, 30821, 30932, 31551, 32177, 32428, 32601, 32892, 32959, 32978, 33269, 33270, 34003, 3455, 34371, 34442, 34484, 34846, 34906, 34948, 34990, 35052, 35093, 35491, 358 0, 36215, 37135, 37148, 37204, 37261, 37482, 37766, 37901, 38438, 38528, 39315, 39388, 39809, 40081, 40171, 40601, 40706, 40752, 40813, 41100, 41143, 41632, 41753, 42465, 42519, 42661, 42987, 50243, 50334, 51201, 51885, 60273, 60328, 60590, 60881, 61158, 61279, 61346, 75027, 75028, 75476, 75512, 75598, 76148, 76344, 76460, 76505, 76953, 77252, 77646, 78088, 78473, 78549, 78612, 79022, 79038, 79466, 79496, 79577, 80182, 80288, 80307, 80852, 81951, 82046, 82361, 82838, 83142, 83187, 84812.

SOMOGYI I. tánciskolája

LŐVÖLDE

Ma, vasárnap este 8-12-ig

össztáncA nyári hététnapos táncanfolyam Redden
július 1-én este 8 órakor kezdődik**Kettős székely lakodalmom
volt Chotek-pusztán
Hadikligeten**

Szép ünnepség zajlott le vasárnap az Ujvidékkal szomszédos Hadikligeten, az egykori Chotek-pusztán, amit a dobrovolyácok Veteriniknek neveztek. Alig egy hónapja, hogy a székely földművesek letelepedtek az egykori dobrovolyác-telepen és már rá sem lehet ismerni arra. A házakat kívül-belül kitararozták, rendbehozták és az elhanyagolt dobrovolyácok helyett takaros külsejű székelyek dolgoznak az árnyas házakban.

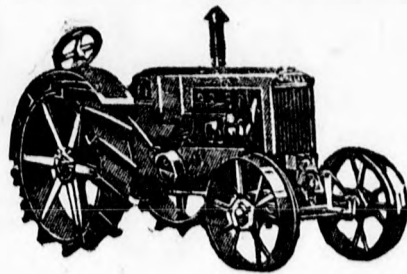
Vasárnap már a kora reggeli órákban rendkívül mozgalmas képet mutat Hadikliget. Látszik, hogy nagy napra készülődnek a székelyek. El is árulják hamarosan, hogy két ifju pár kel egybe és ez lesz egyúttal az első esküvő is Hadikligeten.

A telep férőhelye lóháton Ujvidék felé igyekszik, zárt, katonás sorokban, hogy méltón fogadják magas vendégüket, a székely vitéz dálnoki Veress Lajos tábornokot, aki vállalta a násznagyti tisztet a hadikligeti első esküvőn. Néhány perc múlva visszaérkezik a lovasbandérium és körülvéveszi a gépkocsit, amelyen vitéz dálnoki Veress Lajos tábornok feleségével érkezik. A vendégeket a telep bejáratánál az anyaközség és Hadikliget vezetősége fogadja, majd mind a templomba mennek.

A templomban először szent misét mond a telep ferencendi barátja, utána pedig kezdetét veszi az esküvői szertartás. Az oltár előtt festői kép: ott áll a két székely pár, mögöttük a tanu: vitéz dálnoki Veress Lajos tábornok és felesége. Az esketést végző ferencendi barát meleg szavakkal köszönti és oktatja a házastársakat a katolikus magyar család szentélyének megőrzésére.

Az esketés befejeztével az üdvözlések következnek, majd megindul a menet a templomból a lakodalmos házhoz. Utközben a székelyek öregje-fiatálja néhány táncot is eljárá, majd vitéz dálnoki Veress Lajos tábornok ajándékokat oszt szét a hazatért székelyek között buzdító szavak kíséretében. Mindenki kap ruhát és fehérneműt, aszerint, hogy mekkora a családja. A csucsot tartó tizenegy gyermekes családapa alig győzi hazavinni a kapott szép ajándékokat.

Az ünnepséget a lakodalmos ebéd fejezi be, amelyen a tábornok feleségével, kíséretének tagjaival és Futak község tisztviselőivel együtt részt vesz. Késő délutánig volt együtt a lakodalmos nép és amikor vitéz dálnoki Veress Lajos tábornok távozott, Hadikliget 300 székely lakója nem győzött eléggé hálálkodni mindazért, amit kaptak és hogy a Bukovinában hagyott Hadikfalva helyett olyan meleg otthont találtak a Bácska déli részén.

**CORMICK-
TRAKTOROK**

és ekékhez való

**alkatrészeket
raktárról szállít**Bármely más gyártmányú traktorhoz
alkatrészeket legolcsóbb árbanHenger- és főhengely-köszörülést
a legprecízebben**készít
vállal****Magyar Fogaskerék, Autó, Traktor-
alkatrész és Gépgyár Kft., Budapest**

VIII., Nagytemplom-utca 34. Telefonsorszám 146-155

**Horvátországban rögtönítelő bíróság elé
állítják a rémhírterjesztőket****A zsidókat egyetemlegesen tekintik jelelőseknek a rémhírek
terjesztéséért — A horvátellenes magatartást tanúsítottak
nyolc napon belül önként kell elhagyniuk állásaikat**Dr. Pavelics Ante horvát államfő
a következő rendeletet adta ki:

Azokkal a hírekkel kapcsolatban, hogy június 28-án Horvátországban a lakosság egy része ellen állítólagos üldözésre kerül sor, elrendelem, hogy mindenki, aki ilyen hírt terjeszt rögtönítelő bíróság elé kell állítani.

Ugyancsak elrendelem, hogy rögtönítelő bíróság elé kell állítani mindenkit, aki a Független Horvát Állam valamely állampolgára vagy hozzátartozója személye illetve vagyona ellen erőszakot követne el. Elrendelem, hogy

az összes usztasa szervezetek, valamint az usztasa katonaság összes parancsnokai és alparancsnokai személyükben felcölősek minden kilengésért,

amely a fenti értelemben bekövetkezhetne, ezért az ország egész területén az összes usztasa egységeket ki kell oktatni, hogy minden rendelkezésükre álló eszközzel meg kell akadályozniuk minden fenti értelemben vett kilengést.

Az usztasa szervezetnek és katonaságnak minden tagját, aki ilyen büntetést elkövetne, az usztasa alkotmánynak megfelelően a helyszínen agyonlövök.

Eppen így a közrendészeti közegeknek is ébernek kell lenniük és a törvény szigorával elfojtani minden erőszak kísérletet, amely a Független Horvát Állam valamely áll-

lampolgára vagy külföldi állampolgár ellen irányulna, akár felelőtlen elemek részéről, akár hivatalos személy részéről történne ez meg.

Mindenesetre bármely kilengés esetén, a helyi állami hatóságok fejei személyesen nekem tartoznak azt jelenteni, akár távbeszélő, akár táviró útján, ami után akár katonaság, akár az én testőrségem részéről segítséget küldök ki.

Ha a Független Horvátország területén fegyveresen egyenként vagy csoportosan, úgynevezett csetniknek, vagy a volt szerb hadsereg maradványai, vagy más egyének jelennének meg, akiknek nincs joguk fegyvert viselni, a hatósági közegek kötelesek azonnal fegyveresen fellépni ellenük és szükség esetén a csendőrség, az usztasa szervezet vagy a horvát honvédség segítségét kérni.

Amennyiben a zsidók a lakosság nyugtalanítása érdekében és a szociális spekulatív tervek érdekében álhíreket terjesztenének, a lakosság ellátásának megnehezítésére, akkor egyetemlegesen felelősek ezért és ennek megfelelően járnak el ellenük és

a rendes büntetőjogi eljárásom kívül nyílt ég alatti internálók helyekre gyűjtik össze.

Ugyanakkor felhívom mindazokat a személyeket,

akik a Független Horvát Állam

megalakulásáig a horvát nemzeti érdekek ellen vétettek

és nem horvát pártokra szavaztak, nemhorvát vagy horvátellenes egyesületek tagjai voltak, a korrupcióban résztvettek, vagy közbenjárásokkal meggazdagodtak egyszóval horváthoz nem méltó vagy horvátellenes magatartást tanúsítottak és mégis sikerült állami szolgálataiba, usztasa szervezetbe vagy a horvát honvédségbe befurakodniuk, hogy

nyolc napon belül önként vonuljanak onnan vissza,

mert ellenkező esetben erőszakkal és kellemetlen módon távolítják onnan el őket, de emellett még eljárás is indul ellenük.

Végül felhívok mindenkit, hogy tartózkodjon mindenféle intervenciótól

az állami vagy más hatóságoknál személyi vagy anyagi ügyekben, mert az ilyen közbenjárás szabotálásnak tekintendő és a rögtönítelő bíróság előírásai alapján járnak el a rendelet megszegői ellen.

Aki azt hiszi, hogy valamilyen ügyben törvénytörtést történt ezt írásban jelentheti be az illetékes hatóságnak vagy a miniszterelnökségnek még pedig teljesen illetéktelenesen.

Fürdő-dresszek

minden alakra

Buchwald Ida fűző szalonjában
készülnekUjvidék, Horváth Miklós sugárút 7. II. em.
Finom mérték szerinti és higiénikus fűzők szakszerű
készítése. Mindennemű javításokat eszközölök.M. kir. áll. Munkaközvetítő Hivatal
kirendeltsége, Ujvidék.**Kimutatás**

a helybeli munkapiac 1941 évi június hó 27-iki helyzetéről.

Foglalkozási csoport	Munkás keres	Fi	Nő
Östermelés	70	—	—
Vas- és fémipar	29	—	—
Gép-, eszköz- és műszer-gyártó ipar	47	—	—
Kő-, agyag-, üveg- és téglaiipar	1	—	—
Faipar	34	3	—
Bőr- és sörteipar	3	—	—
Fonó-, szövő és kárpitos ipar	7	4	—
Ruházati ipar	29	5	—
Papír- és könyvkötőipar	—	1	—
Élelmezési ipar	24	—	—
Építőipar	52	—	—
Sokszorosító- és műipar	3	3	—
Vendéglátóipari szakmunkások	1	2	—
Vendéglátóipari segédmunkások	2	—	—
Gyárimunkások és napszámosok	170	365	—
Magántisztviselők	10	4	—
Kereskedelmi alkalmazottak	12	4	—
Szolgazemélyzet	14	2	—
Háztartásban alkalmazott személyzet	—	113	—
Tanonc	7	1	—
		515	507

Munkakeresők száma összesen: 1.022 fő.

Munkát kaphat (férfi): 1 vasesztergályos, 1 üzemplakatos, 1 bognár, 2 cipész, 1 cukorkamester, 1 kéményseprő, 1 kéményseprő tanonc, 1 sütő tanonc és 1 fűszeressegéd; (nő): 1 fényképész, 1 üzleti kiszolgálónő, 2 mindenestély, 3 mindenestélyzőnő és 1 bejárónő.

Ujvidék, 1941 évi június 28-án.

HIREK

— Iskolalátogatás. Vitéz Bayer Ferenc tábornok, vár katonai parancsnok Jung Miklós tanügyi tanácsos kíséretében f. hó 26-án délelőtt több helybeli elemi, középfo-ku és középiskolát látogatott meg. Ugy a magyar, mint a szerb tagozatokban meghallgatta a tanításokat s megfigyelte azok eredményét is. A tanulókkal is elbeszélgetve a tábornoknak alkalma volt meggyőződnie róla, hogy a tanerők a rendelkezésükre állott rövid tanítási időt jól kihasználva dicséretes eredményt értek el. A látottak és hallottakért vitéz Bayer Ferenc tábornok a tanerőknek teljes elismerését fejezte ki.

Szealacsok Gabriella, Ujvidék és Bauer Gyula, Pancsevo legyeseik
Minden külön értesítés helyett

— **ORVOSI HIR.** Dr. Kalugyerczki gyermekorvos áthelyezte rendelőjét Lajta (Vukovity Sz.) utca 8. szám alá.

— Az ujvidéki polgáriiskolák a Levente-Oththonban tartják meg az évzáró ünnepélyt. Az ujvidéki középiskolákban ma tartják meg az évzáró ünnepségeket. Valamennyi iskolában ünnepi előadásokat, szavalatokat rendeznek. A polgári fiú és leányiskola a Levente-Oththonban rendezi az évzáró ünnepélyt délelőtt 9 órai kezdettel. A többi iskola az intézet épületében tartja az ünnep-
séget.

— Dr. Vukadinovity Milán orvos rendelőjét Doszitej Obrádovics utca 24 szám alá helyezte át. Rendel. délelőtt 11—1 és délután 3—5 óráig.

Amig Ön alszik

a Dermol dolgozik. Nyugodt alvását nem zavarja, mégis meghozza reggelre az enyhe és fájdalomtalan kiürülést. Kellemes hashajtó.

DERMOL

— **MAGYARKANIZSAI HIREK**
Uri György 68. Kövesdi Márkné 82. Zsilinszki András 80 és Cerna István 74 éves korukban elhunytak. — A magyar állam keresztény jellegével nem fér össze, hogy vasárnap hetipiacokat tartsanak. Ezért és mivel az üzleteket vasárnap egész napon át zárva kell tartani, a városparancsnok elrendelte, hogy a heti piac ezután csütörtökön és hétfőn legyen.

HA PESTRE JÖN csak PARLAMENT PENSÍÓBA!
Budapest, V. Zoltán ú. 6. Telef.: 115-938
Jó polgári keresztény ház. Minden kényelem. Elismert konyha Tulajdonos: Szabó Jenőné

— Siket Mihály és Juhász János ártatlan. Egy héttel ezelőtt, június 22-én délelőtt 9 és 12 óra között falbontó betörő kifosztotta az ujvidéki Alkotmány-utca 5. szám alatt lévő Berger és Handler cég raktárát és közel 3000 pengő értékben árut vitt el magával. A betörő tette elkövetése után felfogadta Siket Mihály ujvidéki gépkocsitulajdonos autóját, amelyet Juhász János gépkocsivezető hajtott és Siket, valamint Juhász gyanútlanul vállalkoztak is rá, hogy bérkocsijukon a szokásos szállítási díj ellenében elvigyék a tettest, akit nem ismertek korábbról. A rendőrség a betörő Bosnyák Jánossal őrizetbe vette Siketet és Juhászt is, utóbbiak ártatlansága a vizsgálat során kiderült és büncselekmény hiányában mindkettőjüket szabadon bocsátották.

JUNIUS 29

1919—1941

1919. ■ A szegedi minisztertanácsban Horthy Miklós felszólalt és ismételten hangoztatja, hogy a külügyminiszter helyesen tenné, ha Versaillesbe utazna és nem csak felvilágosítaná az antant vezető politikusait, hanem ki is kérné azok véleményét. „De hogy álcégér alatt ismét bolszeviki irányzat kerekedjék felül, ebbe magyar ember nem egyezhetik bele soha”.

— A német békekötéssel kapcsolatban francia és jugoszláv katonák zászlókkal járták be Fiume utcáit, mely zászlókon a következő feliratok voltak olvashatók: „Éljen Jugoszlávia! Éljen Szerbia. Halál Olaszországra!” Ebből a tüntetésből szintén nagy zavarok keletkeztek, melyek még július hónapban is folytatódtak.

1920. ■ A fővárosi középfoku iskolák az ügetőverseny pályán nagy sportünnepélyt rendeztek, melyen Horthy Miklós kormányzó is megjelent.

1925. ■ Varsóban megnyílt a nemzetközi mezőgazdasági kongresszus.

1926. ■ A budai Szent Anna templom fennállásának 200 éves fordulóját ünnepelte.

1929. ■ A Magyar Gazdaszövetség Mayer János földművelésügyi minisztert választotta meg elnökévé.

1930. ■ A Rajna vidékéről az utolsó megszálló csapatok is kivonultak.

1934. ■ Dohnányi Ernőt nevezték ki a Zeneművészeti Főiskola igazgatójává.

1936. ■ A hadügyminiszter feloszlatta a szabadkőműves páholyokat.

1937. ■ Magyarország népszövetségi kölesönét Fabinyi pénzügyminiszter londoni tanácskozásai után lényeges kamatmérsékléssel újrendezték és a fizetési határidejét kitölték.

— Németország hadügyminisztere, Elomberg Budapestre érkezett. Fogadta Horthy Miklós kormányzó és résztvett több katonai szemlén.

1941. ■ Balbó Italo, olasz repülő-tábornok hősi halála; kétnapos gyászot rendeltek el. — Kiváló volt mint politikus és aviatikus egyaránt. A „Marcia in Roma” négy legelső vezérének egyike volt. Működött mint légügyminiszter, mint a hadirepülők marsallja, tagja volt a fasiszta Nagytanácsnak, majd Líbia kormányzója lett. Nagy Óceánrepüléseket rendezett; többek között Rio de Janairóba, majd 1933-ban 24 hidrolán-nal, katonai alakulatban, Rómából Newyorkba és onnan visszarepült. Többbizben volt Hazánkban; igen számos magyarbarát nyilatkozatot tett. — Győrben kétnapos országos dalosverseny kezdődött.

— J — s

— Dr. Fodor Dénes orr-, fül- és gége szakorvos és sebész, az ujvidéki M. Kir. Állami Kórház orr-, fül- és gégeosztályának vezető főorvosa rendelését megkezdte. Rendel. 3—5 óráig. Vidékieknek 11—12 óráig. Ujvidék, Zrinyi Ilona utca 48.

Üveg-, stíl és modern CSILLÁROK
a készítőnél Hollitscher Leó csillárüzem, Ujvidék, Alkotmány utca 29.

— Itt az idő, hogy Ön is fényképezzen, mert a legszebb emlék az életben a fénykép. Már 9 pengőért kap Barta és Társa fotószaküzletében fényképező gépet. Ujvidék, Kossuth Lajos ucca 30.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

— Javítják az utakat Kishegyesen és környékén. Kishegyes községben és a határban az utak rendkívül rossz állapotban voltak. A jugoszláv uralom alatt az utak karbantartásával nagyon keveset törődtek és így sok helyen a közlekedés szinte életveszélyessé vált. Az anyaországhoz való visszacsatlás után a község élére kinevezett új vezetőségnek első és legfőbb teendői közé tartozott, hogy az utakat lehetőleg a nyári munkák beállta előtt rendbehozzassák. Több mint 200 munkás dolgozik néhány hét óta az utakon, a gazdák az anyagszállítást végzik és így sikerült elérni, hogy az aratás megkezdése előtt a forgalmasabb utakat teljesen rendbehozták. Az utjavítás munkáját a nyári mezőgazdasági munkák bevégzése után folytatják. A községi előjárásának ez a rendelkezése nagy megértésre vall, mert a munkanélkülieket munkához juttatta és az aratás előtt keresethez jutottak.

— **Nyári magyar tanfolyam,** napközi diákkotthon és az augusztus végei magánvizsgákra előkészítő tanfolyam nyílik meg az ujvidéki Diákkotthonban. Magyar nyelv, helyesírás, társalgás és stílusgyakorlatok, történelem, földrajz, irodalom és az összes iskolai tárgyak tanítása. Szórákozás és játék felügyelet mellett. Jelentkezés naponta, vitéz Bayer tábornok-utca 4, (azelőtt Generala Vázicsa).

Fejér Pensió Budapest, V., Zoltán u. 8
Központi fekvés. Minden kényelem. Mérsékelt árak. Igazgató: Fejér Leó a Royal nagyszállója volt igazgatója

— **UJVIDÉKI RENDŐRI HIREK.** Nadich Jakab ujvidéki kereskedőt 50 pengő pénzbírságra ítélték, mert nem sötétítette el üzletének utcára néző ablakait. — Bauer Mihály vendéglőst 30 pengő pénzbírságra ítélték, mert 12 óra helyett éjfél felé egykor zárta be vendéglőjét. — Pavlovski Nikola 70 éves ujvidéki munkás Kosztolányi-utcai lakásán felakasztotta magát és meghalt. Tettét elhalt nővére utáni bánatában követte el. — Sztrahinics Zsárkó gazdálkodó lovai a gépkocsitól annyira megijedtek, hogy elragadták a kocsi és Sztrahinics a kocsi alá zuhant. A gazdálkodót súlyos sérülésekkel kórházba szállították. — Péterváradon egy autó elütötte Matkovics Vinkó gazdálkodót. Az autó — mivel Péterváradon nincs megfelelő kórház — Matkovicsot beszállította az ujvidéki közpórházba, segíteni azonban már nem lehetett és Matkovics belehalt sérüléseibe.

— **Igyunk főkatejet!** Egy norvég kutató megállapította, hogy a főkatej zsirtartalma a tehéntejet tisztes meghaladja. Valószínűleg ezzel magyarázható, hogy az ujszülött fókák az első hetekben átlag 20 kilóval gyarapodnak.

BRISZTOL SZÁLLODA

BUDAPEST DUNAPARTON

Előkelő családi szálloda, olcsó árakkal. Egyágyas szoba 7 pengőből. Kétágyas szobamár 12 pengőből

Előzékeny kiszolgálás!

— Lapunk mai számához díjmentesen mellékeljük a Tündérország gyermekujátját.

— Ujvidéki zeneszerző sikere budapesti pályázaton. A budapesti Magyar Muzsikusz Zeneműkiadó cég irodalmi és dalpályázatot hirdetett, amelynek eredményét most tették közzé. A pályázat értékes ujvidéki sikert is hozott, mert Vig Erzsébet, »Bácska, Bánát, Baranya« című dala harmadik díjat nyert, művészi oklevelet. A verszövegét Versey Nagy Géza írta. A diszoklevelet nagyszabású hangverseny keretében adják majd át Budapesten Vig Erzsébetnek.

NOVENYHARMAT

— Megjelent a biztosítási állomány átruházására vonatkozó első miniszteri jóváhagyás. A felszabadított Délvidéken eddig működött jugoszláv biztosító intézeteket a m. kir. minisztérium kötelezte, hogy a kár- és baleset-árazatbeli üzletállományukat f. évi augusztus hó 15-ig a Magyarországon működési engedéllyel bíró intézeteknek adják át. Ennek alapján a m. kir. minisztérium az Első Magyar Általános Biztosító Társaság és az Egyesült Biztosító R. T. között létre jött azon megállapodást, mely szerint az Első Magyar Általános Biztosító Társaság f. évi július hó 1-ével átveszi az Egyesült Biztosítónak a délvidéki területen lévő szervezetét, valamint a kár- és baleset-árazatbeli teljes üzletállományát, elsőnek máris jóváhagyta.

— **KISHEGYESI HIREK.** A Tűzharcos Szövetség helyi fiókjának megszervezése folyamatban van. A szervezést Teleki József főjegyző irányításával dr. Tóth Árvai Márk községi orvos, szervező tiszt és Greiner Endre kántor végzi. A tűzharcosok helyi szervezői minden vasárnap délelőtt 11 órakor, Szilágyi Gergely »Zöldkert«-vendéglőjében értekezletet tartanak, amikor is mindenkinek felvilágosítást nyújtanak. Ugyanott minden pénteken este 6 órától kezdve állítják ki a belépési lapokat. — A hatóságok elrendelték, hogy akik aratási részt váltottak, azok cséplőgépeknél átállás munkát nem végezhetnek. Az aratási munkásnak kaszáknak 6—7 láncot lehet kiadni, a fennálló rendeletek értelmében. — A sokgyermekes földigénylő munkáscsaládok, hadirokkantak és nincstelenek összeírása befejeződött a község-házban. Az érdekeltek egy későbbi időpontban hivatalos értesítést kapnak a község-házától. — Tolmácsi Illés 50 éves magánzó a sikos járdán megsusztott és olyan szerencsétlenül esett el, hogy a lábán súlyos zúzódásokat szenvedett.

— Péterrévei hírek. A község közellátási hivatala ezuttal utoljára figyelmezteti a lakosságot, hogy gabonát eladni vagy venni előzetes bejelentés nélkül nem lehet. Akik eddig vettek vagy eladtak, utólag jelentsék be büntetés terhe mellett. — Mától kezdve, akik petróleumot, lisztet, korpát, cipőt vagy más egyebet akarnak vásárolni, a könyvecskéjüket is vigyék magukkal, mert másként vásárlási utalványt nem kaphatnak. — Szerdán a járási levénte felügyelő megszemlélte a vásártéren összegyűlt péterrévei levénteket. — Az előjáróság havi segélyt utalt ki a következőknek: Deák Jánosnak, 78 éves, Gaál Andrásnak 65, Vikor Györgynek 78, özv. Berkes Istvánnak 86, özv. Tóth Mihálynak 82, Nagy Istvánnak 70, özv. Berkes Lajosnak 64, Erdélyi Mihálynak 67, Siposs Andrásnak 74, Koleszár Józsefnak 79, Deák Veronának 43, özv. Boldizsár Györgynek 73, özv. Cseh Jánosnak 32 és özv. Tóth Mihálynak 81 éves. A segélyt felvehetik a községi pénztárnál.

Délvidékről utazók! Szegeden a ROYAL-ban találkoznak

— Az újvidéki városi autóbuszok új megállóhelye. Az újvidéki városi közüzemi hivatala közli, hogy a városi autóbuszok folyó hó 20-tól nem állanak meg a beltéri katolikus templom előtt. A megállóhelyet az Andrassy utcába, a Gross és Lázics cég üzlete elé helyezték át. A fővonalis autóbuszok várakozó megállóhelye a Deák-téren van. A strandfürdőhöz közlekedő autóbusz megállóhelyét Horthy Miklós-ut és Gróf Teleki Pál utca sarkára helyezték át.

PALLASZ MOZI Posta utca 7.

MA:
OPERABAL
Marte Harel, Hans Moser, Theo Lingen, Paul Hörbiger

— Ujverbázi hírek. A községi előjáróság július elsején bérbeadja a volt Pányi Szilvó-féle vendéglőt. Érdeklődők forduljanak a községi előjárósághoz. — A Mészárosok Egyesülete vasárnap, június 29-én délután 2 órakor tartja összejövetelét az Ipartestületben lévő egyleti helyiségében. A tárgysorozatban a méhrajok megrendelése, a nyári munkálatok és folyó ügyek szerepelnek. — A rendőrség tettenérte Gerber Dániel pékmester Schneider Dániel nevű elárusítottját, amint 3 darab kifliért 20 fillért kért a katonaságtól. Schneider elen árdrágitás címén megindult az eljárás. — Molter Henrikné jelentette a rendőrségen, hogy a szerdai hetipiackal kalmával Neumann Flóra a gyalogjárón kerékpárjával elütötte kislányát. A kislány oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy orvosi kezelést kellett venni. A gázoló asszony ellen az eljárás megindult. — Schmidt Ádám tánctanárra tanfolyama július 3-án nyílik meg az Ipartestület tanácskegyében. — A legszigorúbban tilos mindennemű szárnyas és háziállat kiengedése az utcára. — Ujverbász határában már nagyban folyik az árparatás, sőt a cukorgyár a kétsoros sörárpa cséplését is megkezdte már. A gazdák nagyobb része a buza kaszálását a jövő hét közepére tervezi.

CUKOR és ZSIR

MEGTAKARÍTÁST jelent a 100 képes VANCZA kincses receptkönyv. Ingyen küldi a VANCZA-GYÁR Budapest, 10-es posta.

VANCZA

sütőpor

JUNIUS 30

1919—1941

1919. ■ A pozsonyi konferencia alapján a vörös csapatok megkezdtek az elfoglalt felvidéki területek kiűritését. Böhm Vilmos hadügyi népbiztos és Stromfeld Aurél vezérkari főnök lemondtak, amit a »Vörös Újság« azzal indokolt, hogy még az elmúlt hónapok felőlő munkája után mindkettőn nyugalomra vágnak.

1920. ■ A magyar kormány elhatározta, hogy az ország elleni bojkottal kapcsolatban nem tárgyal a szakszervezeti szövetség Bécsbe küldött képviselőivel, hanem csak felvilágosításokat nyújt arra nézve, hogy a magyarországi ügyeket megvilágosítsák. A felvilágosításokat Gratz bécsi magyar követ adta meg.

— A magyar és francia pénzügyi körök közt Párisban megindult tárgyalások kedvező eredménnyel végződtek.

1921. ■ Sándor szerb trónörökös ellen a kommunisták Belgrádban merényletet követtek el, ami azonban nem sikerült.

— A nemzetgyűlés általánosságban elfogadta a kötelező iskolázásról szóló törvényjavaslatot.

— A kisgazdapárt elfogadta az örlési és forgalmi adót.

1923. ■ A kormányzó Csáky Károly grófit nevezte ki honvédelmi miniszterre.

— Veszprémben megnyílt az országos iparoskongresszus.

1925. ■ Vági Istvánt a Magyarországi Szocialista Munkások Pártja elnökét és a párt vezetőségét kommunista üzelmek miatt letartóztatták. Terrorcsapatokat is szerveztek.

1926. ■ Smith Jeremiás, a bucsuzó pénzügyi főbiztos a sajtóban közzétett nyilatkozatában bucsuzott el a magyar nemzettil. Tiszteletdíjat — 60 ezer dollárt — teljes egészében jótékony célra hagyta.

— Klebelsberg Kunó gr. kultuszminiszter a Nemzeti Zenedét visszavonta eredeti tulajdonosának, az újalakult Nemzeti Zenede Egyesületnek, mely Zichy János gr.-t választotta elnöké.

— A hivatalos terméjelentés a huzamos esőzés okozta kárt 15%-ra becsüli. — A MÁV a borhivatal elősegítésére újabb kedvezményeket adott.

1928. ■ A Felsődunántúli Mezőgazdasági kamara elnökévé ismét Khuen Héderváry Károlyt választották meg.

1929. ■ A Wekerle-telep 200 munkása belépett a Revíziós Ligába. 1930. ■ Csongrád egyházmegye Glattfelder püspök vezetése alatt Szent Gellért ereklyéivel Velenceből megérkeztek Szegedre.

— Az angol alsóház 68 képviselője emlékeztetben hívta fel a kormány figyelmét a nemzeti kisebbségek szenvedéseire. Mander képviselő kérdést intézett Henderson külügyminiszter Trianon revíziója tárgyában. Henderson kijelentette, hogy nem tudja, hogy a revízió érdekében hány magyar reprezentatív testület küldte el memorandumát a Népszövetséghez, de érdeklődni fog eziránt. Arra a kérdésre, hogy a demokratikus kormányrendszer bevezetése lényegesen megkönnyítené-e Magyarország helyzetét — nem válaszolt.

1931. ■ Budapesten végetértek a 3 napig tartó képviselő választások: egységes párt 5, keresztény párt 6, keresztény ellenzék 2, szabad-elmű 3, demokrata 2, szocialista 7.

— Aláírták az osztrák-magyar kereskedelmi szerződést.

1934. ■ Hitler sok véráldozattal Münchenben feloszlatta a rohamcsapatokat, melyek Röhm vezérézredes alatt összeesküvést készítettek elő.

1937. ■ A francia képviselőház és szenátus megszavazta a pénzügyi felhatalmazásról szóló javaslatot. Letérnek az aranyparitásról is nagy kölcsönt vesznek fel a nemzeti banktól.

1940. ■ Az első tengeri összecsapás volt Kréta szigeténél az olasz és angol flotta között. — A hős halált halt Balbó helyett az északafrikai haderő parancsnokságát Graziani vette át.

— Honvédszázló avatás Szegeden, Debrecenben és Rozsnyón. — Honvéd csapataink felvonulásával kapcsolatban korlátozták a vasúti forgalmat. — A mátraházi ref. diáküldölöt felavatták. — Szlovákia új bélyegjein a Magas Tatra látható. — Végetért a lillafüredi 2. Magyar Nemzeti filmhét.

— O — S.

— Adomány. Hacker Imre újvidéki cukrász ötven pengőt küldött be szerkesztőségünkbe, a Főmél-tóságú Asszony által az árvizkárosultak megsegítésére indított mozgalom javára. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— VASÁRNAPTÓL, június 29-től kezdődőleg a strandfürdőhöz a »Fehér ökör« vendéglő sarkáról minden nap indul autóbusz 6.30 órai kezdettel minden félóránként. A strandfürdőtől a város felé az utolsó autóbusz 20 órakor indul.

BELVÁROSI PENSIO

Budapest, Aponyi- térnél
IV. Veres Pálné ú. 10. I. em. Tul. Cs. Márfly E.-né
Hideg-meleg folyóviz, teljes
kényelm. — *Uri társaság*

— Évzáró ünnepély az újvidéki zárdában. A zárdában elhelyezett állami elemi népiskola ma, vasárnap, Péter-Pál napján tartja évzáró ünnepélyét a Katolikus Otthon nagytermében 8 óra 45 perces pontos kezdettel, melyre a kedves szülőket és érdeklődőket ezúton hívja meg a tantestület. Sem jótékony adomány, sem belépti díj nincs.

Dr. Lévainé pensió BUDAPEST, V.,
Falk Miksa u. 13.
A Margitsziget közelében. — Polgári árak

— Csantavéri hírek. A községi előjáróság figyelmezteti a lakosságot, hogy a seiyemhernyőtenyésztőket a lombzedésben megzavarni tilos. — Az előjáróság figyelmezteti a vasut mentén lakó gazdákat, hogy a buza és egyéb gabonát a vasúthoz 50 méternél közelebb rakni tilos, mert a vonatból kipattanó szikra könnyen felgyújthatja. Az aratás és cséplés után a tarlót azonnal fel kell szántani. Azok, akik a falu területén (széürin) akarnak csépleni, kötelesek a községgházán a tanácssteremben bejelenteni.

BENCE BUTORT

vegven!
Külföldi kiállítás aranyérmekkel kitüntetve
Művészi ízlelésben, szolid kidolgozásban vezet
Ujvidék, Jókai Mór utca 20.

— Tömeges névmagyarosítás Bácsföldváron. A jugoszláv megszállás alatt igen sok kellemetlenséget szenvedtek el azok, akik noha testőrlélektől, izgvérig magyarok, a nevük szláv, vagy nem magyar hangzású. Az ilyen szülők gyermekeit például a legtöbb helyen nem vették fel a magyar iskolába azon a címen, hogy a nevük szláv, tehát ők sem számítanak magyarnak. Bácsföldváron most több mint száz idegenhangzású név tulajdonosa kérvényt nyújtott be a belügyminiszterhez nevének megmagyarosítása iránt. A névmagyarosító családok névsora: Lubastyik Sándor (4 családtaggal) Légyvári-ra, Dosztán György (4)—Délczeg, Polákovics Mihály—Pataki (3), Polákovics József ifj.—Pataki (2), Polákovics József ifj.—Pataki (3), Latincsics Mihály—Lóvas (4), Radatovics Ferenc—Rózsahegy (3), Radatovics András—Rózsahegy (4), Radatovics Lajos—Rózsahegy (2), Radatovics Mátyás—Rózsahegy (3), Radatovics János—Rózsahegy (4), Vinkovics Kálmán—Várszegi (5), Martinovics Ferenc—Majrosi (2), Mándity Antal—Erdősi (4), Mándity Elek—Mogyorósi (3), Mándity Sándor—Mogyorósi (4), Martinovics Fábán—Mezőfi (4), Novák Péter—Nyilas (3), Novák István—Nyilas (2), Polyák Sándor—Pártos (4), Polyák Antal—Pártos (4), Polyák András—Pártos (3), Polyák József—Pártos (1), Novák Sándor—Nyilas (3), Novák Vilmos—Nyilas (3), Mándity József—Monostori (2), Mándity István—Monostori (4), Mándity Ferenc—Monostori (2), Mándity János—Majrosi (3), Czirle János—Czabafi (3), Tubity Sándor—Tarlósi (2), Skrinjár András—Lengyel (2), Mándity József—Meggyesi (7), Mándity Mihály—Marosvári (2), Martinovics Mihály—Makkos (2), Vranja István—Vizvári (3), Tubity Lajos—Tarlósi (4), Tubity Péter—Tarlósi (3). —Zárjelben a családtagok száma.

RENDELET

A m. kir. minisztériumnak 4190/1941. M. E. számú rendelete a visszafoglalt délvidéki területeken a biztosítási szerződéseken alapuló jogviszonyokra és a biztosító magánvállalatok állami felügyeletére alkalmazandó jogszabályok tárgyában.

1. §.

(1) Azok a biztosító magánvállalatok, amelyek a visszafoglalt délvidéki területeken már az 1941. évi április hó 11. napja előtt működtek, ezen a területen működésüket további rendelkezésig folytathatják, azzal a megszorítással, hogy új biztosítási szerződéseket nem köthetnek.

(2) A pénzügyminiszter további rendelkezésig az előbbi bekezdésben említett egyik vállalat működése sem terjedhet ki életbiztosítási szerződések visszavásárlására és kötvénykölcsonók folyósítására, de kizárólag meg nem fizetett díjrészletek kiegyenlítése céljából a biztosítási feltételek szerint nyújtható mérték erejéig kötvénykölcsonók folyósíthatók. A pénzügyminiszter az életbiztosítási szerződések alapján járó biztosítási összegek kifizetését az állományok átruházásáig (9. §.) részben vagy egészen felfüggesztheti.

2. §.

Az 1. §-ban említett vállalatok az 1941. évi július hó 1. napjáig kötelesek a visszafoglalt területeken lakó személyt vagy ott székhellyel bíró jogi személyt képviselőül a pénzügyminiszternek bejelenteni: be kell jelenteni a képviselő nevét és lakóhelyét, illetőleg székhelyét. A pénzügyminiszter a bejelentett képviselőkről lajstromot vezet és azt a Budapesti Közlönyben közzéteszi. A bejelentett képviselő működését csak akkor kezdheti meg, ha kirendelését a pénzügyminiszter tudomásul vette.

3. §.

Amennyiben valamely vállalat a 2. §-ban foglalt kötelezettségének nem tesz eleget, vagy pedig a pénzügyminiszter a képviselő bejelentését nem veszi tudomásul, a pénzügyminiszter a vállalat részére a visszafoglalt területekre kiterjedő ügykörrel gondnokot rendel ki. Ha a vállalat utólag oly képviselőt jelent be, akinek működését a pénzügyminiszter tudomásul veszi, a kirendelt gondnokot fel kell menteni. A pénzügyminiszternek a jelen szakasz alapján hozott határozatai ellen jogorvoslatnak helye nincsen.

4. §.

(1) A 2. §-ban említett képviselő jogosult arra, hogy a képviselt vállalat magánjogi követelésait a visszafoglalt területeken érvényesítse, így különösen a biztosítások díjait a felektől beszedje és a vállalat nevében nyugtázza, az esedékes követéseket bírói uton is behajtsa, e célból a vállalat nevében ügyvédi meghatalmazást adjon, kárjelentéseket felvegyen, a vállalat részéről a kárösszeget megállapítsa és a vállalat központjának előzetes értesítése után kifizesse, a m. kir. postatakarékpénztárnál, vagy más pénzügyintézetnél a vállalat képviselője részére számlát nyisson, a vállalat részére beérkező postai- és pénzküldeményeket átvegye. Jogosult továbbá a képviselő, hogy a fenti üzleti működésből eredő személyi és dologi kiadásokat teljesítse. A képviselő jogköre kiterjed általában a külföldi biztosító magánvállalatok belföldi

képviselőt megillető azoknak a jogoknak gyakorlására is, amelyek a magyar felügyeleti jogszabályokban foglalt kötelezettségek teljesítéséhez szükségesek, így különösen arra is, hogy az életbiztosítási díjtartalék fedezetül szolgáló vagyontárgyakra azok díjtartalékfedezeti jellegét a fennálló törvényes rendelkezéseknek megfelelően telekkönyvi feljegyzéssel vagy egyébként megjelöltesse. A képviselőnek ez a jogköre megszűnik, ha kirendelését a vállalat visszavonja vagy a pénzügyminiszter megvonja. Működéséről a képviselő megfelelő üzleti könyveket tartozik vezetni.

(2) Az előbbi bekezdésben a képviselő tekintetében meghatározott jogkör a kirendelt gondnokot is megilleti. A gondnokra egyébként megfelelően alkalmazni kell a 93591. 1926. P. M. számú rendeletnek a gondnokra vonatkozó rendelkezéseit.

(3) A képviselő vagy a gondnok a vállalat cégét olyképpen jegyzi, hogy a vállalat cégéhez a »délvidéki képviselő« tildatot fűzi; a gondnok ezenfelül a »kirendelt gondnok« tildatot is hozzáfűzi.

5. §.

A működésüket az 1. §. értelmében folytató vállalatok a visszafoglalt területekre vonatkozó üzletvitel körébe eső és mind a képviselőt, illetőleg gondnok javára, mind az általuk történő fizetésekre vonatkozóan ugy a 3590/1941. M. E. számú rendelet, mint általában a külfölddel való fizetési forgalom eilenőzése és szabályozása tekintetében rendelkező jogszabályok alkalmazása szempontjából a belföldi cégekkel egy tekintet alá esnek.

6. §.

(1) A jelen rendelet hatálybalépése előtt a Jugoszláv Királyság területén létrejött biztosítási szerződések a visszafoglalt területeken további rendelkezésig azokat a jogszabályokat kell alkalmazni, amelyek ezeken a területeken az 1941. évi április hó 11-én érvényben voltak, azzal a módosítással, hogy:

a) amennyiben a szerződésben teljesítési helyként oly hely van kikötve, amely Magyarországi területen kívül fekszik, teljesítési hely gyanánt a vállalat délvidéki képviselőjének (2-3. §.) székhelye szolgál.

b) amennyiben a szerződésből eredő per külföldi bíróság hatáskörébe tartoznék, a perben a pertárgy értéke szerint hatáskörrel bíró az a kir. bíróság jár el, amelynek területén a képviselőnek (2-3. §.) az előző a) pontban említett székhelye van.

(2) A visszafoglalt területeken a Magyarországon működési engedéllyel bíró biztosító magánvállalatokkal a jelen rendelet hatálybalépése után létrejött biztosítási szerződésekre a magyar jog szabályait kell alkalmazni.

(3) Az 1. §-ban említett vállalatoknak a visszafoglalt területeken a képviselő vagy a gondnok útján való ideiglenes működésére, továbbá Magyarországon működési engedéllyel bíró biztosító magánvállalatoknak a visszafoglalt területeken folytatott működésére és mindezeknek e mű-

ködésük feletti állami felügyeletére a magyar jogszabályok rendelkezései irányadók. Ugyancsak a magyar jog szabályait kell alkalmazni a biztosítási ügynököknek a visszafoglalt területeken folytatott ügynöki tevékenységére is.

7. §.

(1) Az 1. §-ban említett vállalatok kötelesek a visszafoglalt területekre eső kár- és balesetbiztosítási állományukat Magyarországon működési engedéllyel bíró biztosító magánvállalatra legkésőbb 1941. évi augusztus hó 15. napjáig átruházni.

(2) Ha a vállalat átruházási kötelezettségének az előbbi bekezdésben megállapított határidő alatt nem tesz eleget, a biztosítási szerződéseknek magyar biztosító magánvállalatra átszállása tekintetében, a kölcsönös gazdasági érdekek méltányos figyelembevételével, a pénzügyminiszter bírói ut kizárásával, a biztosítási szerződésekben érdekeltekre is kiterjedő hatállyal határoz. Határozata ellen jogorvoslatnak helye nincs.

(3) Az állományátruházásokat a pénzügyminiszter a 4800/1936 M. E. számú rendelet 4. §-a alapján az abban meghatározott joghatállyal hagyja jóvá. Ha a pénzügyminiszter a jóváhagyást megtagadja, a jelen szakasz (2) bekezdésének rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(4) Állományátruházások jóváhagyását a pénzügyminiszter attól is függővé teheti, hogy az átruházásra kerülő állományokban az egyes biztosító vállalatok lehetőleg méltányosan részesüljenek, vagy pedig igényeik viszontbiztosítások juttatása útján elégtétlenek ki.

8. §.

(1) Ha a jóváhagyott állomány átruházás útján átszálló biztosítási szerződésben biztosított fellel más biztosító magánvállalat ugyanazon biztosított tárgyra, illetőleg érdekre vonatkozólag 1941. évi április hó 11. napja után, de az állományátruházás jóváhagyásának közzétételét megelőző időben biztosítási szerződést kötött, vagy akár a régi kötvény átvétele kapcsán, akár anélkül előjegyzést, elfogadást, megőrzést, átvételt vagy más eféle nyilatkozatot adott, ez a szerződés vagy nyilatkozat semmis és a felek kölcsönösen kötelesek azokat a szolgáltatásokat, amelyeket az érvénytelen megállapodással kapcsolatban felvettek, minden levonás nélkül visszatéríteni.

(2) Az előbbi bekezdés rendelkezése nem alkalmazható, ha a korábbi biztosítási szerződéssel kötelezett vállalat kötelezettsége ennek hozzájárulásával az új szerződést kötő vállalatra szállott át.

9. §.

(1) Az 1. §-ban említett vállalatok a visszafoglalt területekre eső életbiztosítási állományuknak Magyarországon működési engedéllyel bíró biztosító magánvállalatra átruházása tekintetében megállapodásokat létesíthetnek; az ilyen megállapodások jóváhagyása tárgyában a pénzügyminiszter a 4800/1936 M. E. számú rendelet 4. §-a alapján az abban meghatározott joghatállyal határoz.

(2) Ha a vállalat kár- és életbiztosítási állománnyal rendelkezik és ha a kárbiztosítási állományt korábbi időpontban ruházta át, mint az életbiztosítási állományt, a kárbiztosítási állományt átvevő magyar vállalat köteles az állományátruházásból folyó elszámolás után az át-

Adómentes **benzin**,
petróleum és gázolaj
Hódságon és környékén
özv. LESZMEISTER
ANTALNÉNÁL
kapható.

adó vállalat javára esetleg mutatkozó egyenleget a pénzügyminiszter rendelkezésétől függően a m. kir. postatakarékpénztárnál, a Pénzügyintézetnél, vagy az első kúriába tartozó valamely hazai pénzügyintézetnél zárolt letétbe helyezni oly célból, hogy ez a zárolt összeg a később átadandó életbiztosítási állomány díjtartalékfedezetében esetleg mutatkozó hiány csökkentésére szolgáljon. A képviselőlet üzletvitelében elengedhetetlenül szükséges kiadások fedezésére ez az egyenleg a pénzügyminiszter engedélyével igénybevehető. Amennyiben a képviselőlet biztosítási és ügyviteli kiadásai nem érik el a képviselőlet bevételeit, a felesleget ugyancsak a fentiek szerint zárolni kell és ez szintén a később átadandó életbiztosítási állomány díjtartalékfedezetében esetleg mutatkozó hiány csökkentésére szolgál.

Ezen rendelet kihirdetésével az 1941. június 11-én kiadott rendelkezésem hatályát veszti.

vitéz Bayer Ferenc,
vár. kat. parancsnok.

Nagy Ignác Budapest

Károly király-ut 9. Tel. 423-329, 423-363

Legmodernebb **kezelési, szőlészeti, borsászati, liőr és ecetgyártási gépek és házmányok**

Déli hadsereg katonai közigazgatási csoport parancsnokától

8947/1941.

Hirdetmény

A honvédelemnek, de az ország egész lakosságának is nagyfontosságú érdeke, hogy az aratási munka kellő időben rendezben meginduljon, a termés behordása és kicséplése s a termények tárolása minden fennakadás nélkül megtörténjen. Ezért felhívom a mezőgazdasági termelés-foglalkozó lakosságot, hogy az időszerű mezőgazdasági munkákat a legnagyobb szorgalommal és odaadással, szakszerűen végezze el.

Figyelmeztetek mindenkit, hogy az időszerű mezőgazdasági munkának szándékos elmulasztása, hibás vagy hiányos, avagy tervszerűen lassu végzése, továbbá a lábon álló vagy learatott termésnek, a kicséplés vagy tárolt terményeknek megsemmisítése, vagy rendeltetészerű használatra alkalmatlanná tétele a Honvédelmi Törvénybe ütköző súlyos bűncselekmény.

Felhívom a lakosságot, hogy a felsorolt bűncselekmények elkövetésétől óvakodjék, mert aki ilyen cselekményt követ el, vagy akit ilyen mulasztás terhel, az súlyos büntetésben részesül s a most is változatlanul hatályban levő rögtönítélő eljárás során halállal bünhődik.

Ujvidék, 1941. évi június hó 25.

Novákovits Béla s. k.
tábornok,

déli hds. kat. közig. csoport parancsnoka.

A magyar értelmiség egyetlen általános jellegű közérdekű havi folyóirata a

MAGYAR SZEMLE

Elnök gróf **Bethlen István**, alelnök **Ravasz László**, a szerkesztőbizottság alelnöke **Szekfü Gyula**
Szerkeszti: **Eckhardt Sándor**

Előfizetési ára: évi 9.60 pengő

Közületeknek, jogi személyeknek évi 24.— pengő.

Délvidéki előfizetők ingyen kapják

az első két számot.

KÉRJEN DIJMENTESEN MUTATVÁNSZÁMOT.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Vilmos császár-út 26

Fizessen elő a

MAGYAR SZEMLE

amely elsőnek foglalkozott rendszeresen és tudományos tárgyilagossággal a délvidéki magyarság kérdéseivel

KÖNYVKIADVANYAINK:

„A Magyar Szemle könyvei“

Tudományos monográfiák

„A Magyar Szemle klasszikusai“

A magyar irodalom remekművei

„Kincsesár“

Az ország egyetlen olcsó, ismeretnép-szerüstő sorozata

T. Magyar Szemle

Budapest, Vilmos császár ut 26

Megrendelem folyóiratukat ..... év ..... hónapjától kezdődően. Az előfizetési díjat (egész évre 9.60 P., félévre 4.80 P.) befizetem, következő hó 1-én fizetem. (Nem kívánt rész törölendő.) Postai csekkszám: 22.300.

Kérek ingyen mutatvanszámot.

Név, foglalkozás:

Pontos lakcim:

Méreg és ellenméreg

Emberölés szigorú díjszabás szerint - A kémia végeztetett a hivatásos mérgekverők üzelmeinek

»Meg akar szabadulni szigorú felettesétől, gazdag nagynénijétől, lármás szomszédjától vagy okvetetlenkedő háziurától? Kérje ingyenes árjegyzékünket! Biztos siker, gyors kiszolgálás, méltányos árak! Szolid üzleti elveinkkel meg lesz elégedve!«

Körülbélül így hangoznának modern fogalmazásban a velencei signorinák vagy a Borgiák reneszánsz-kori államilag engedélyezett mérgekverőinek diszkrét borítékban küldött üzleti ajánlatai. Ez azonban bármily furcsának lássék is, nem téka.

Ilyen árjegyzékek valóban voltak. Egy magas méltóság lábálól való cseveése pl. 500 arany dukátba került. Mindezen természetesen csak a középkorban volt lehetséges.

Azonban már a magánmérgekverők »munkalehetőségei« is erős korlátok közé szorultak, mégpedig elsősorban a kémia fejlődése következtében. A kriminalisztika hírhedt mérgekverői, például de Brinvillier márkinő, aki majdnem egész rokonságát kiirtotta, vagy a »brémai boszorkány«, aki

»több férjét, szüleit és gyermekeit mérgezte meg.

akkoriban az ételbe kevert arzénikkal még sokáig kikerülhettek az igazságszolgáltatás kezét. Ma már azonban azt a mérget, amelyet száz évvel ezelőtt Franciaországban még »örökségpor«-nak neveztek, túlságosan könnyen ki lehet mutatni

MINDEN MÉRÉG!

A bűnyekben szereplő mérgeken kívül a mindennapi életben is egész sereg olyan anyaggal találkozunk, melyeket tulajdonképpen a mérgek közé lehet sorozni. A levegőben szálló por, a cigaretta, egyes kerti növények, a gyümölcsmagvak stb. mind tartalmaznak mérget, szerencsére természetesen legtöbbször veszélytelen mennyiségben. Az orvosok nagy része kéllően felhigitott mérgekből áll. Sőt nagy mennyiségben valójában minden kémiai anyag mérgező hatást fejthet ki. A nagy mennyiségben bevett közönséges konyhasó például megakadályozza a vér és a sejtszövetek folyadékcserejét és ezzel

halált okoz.

A szoros értelemben vett mérgező anyagoknál ásványi, növényi, állati és baktériumi mérgeket különböztetünk meg. Egyesek ezek közül csak a vérkeringésbe jutva, mások csupán a gyomorba felszívódva fejlik ki mérgező hatásukat. Az ásványi mérgek közül a mérgező fémeteket a legkönnyebb felismerni. A szublimát, a test fehérjét felbontó higanyklóríd vagy az ólom például külsőleg is könnyen felismerhető tüneteket okoz.

Nehezebb az orvostudomány helyzetét a növényi eredetű mérgek esetében. Az oslói egyetem így csak a napokban számolt be egy újonnan felfedezett afrikai mérgről, mely hatásában a sztrichnint ötször felülmúlja.

A kúrarétról, a délamerikai indi-

nok veszedelmes nyilmérgeről mindenki olvasott már, aki jártas az »ifjusági irodalom«-ban. Ez a mérreg a szívizmokat bénítja meg, úgy hog ya szervezet nem jut oxigénhez és így tulajdonképpen megfullad. Az ilyenfajta mérgek gyorsan hatnak és legtöbbször már csak akkor ismerhetők fel, amikor kifejtették hatásukat.

a védekezés tehát nagyon nehéz ellenük.

Az állati eredetű mérgek, így a kígyómérgek, ismét más természetűek. A kígyómérgek, melyeket a primitív népek bepárolva sárga por alakjában szoktak »alkalmazni«, a baktériumokhoz hasonlóan mint mérgező fehérjek vagy idegmérgek hatnak. Ezeket a tulajdonságokat az orvostudomány is felhasználja: kellő adagolásban vérzéscsillapítók vagy idegfájdalomnyitók.

ALLANDÓ VÉDEKEZÉS A MÉRGEK ELLEN

A mindennapi élet számtalan mérgefajtája állandóan mint az ostrom alá vett várat ostromolja a szervezetet. A test természetesen kénytelen gondoskodni a megfelelő ellenrendszabályokról. A légzőszervek nyálkahártyái ragadós légyapirként fogják fel a porral szálló mérgezőanyagok szemcséit. A sér tetlen bőrön semmiféle mérge sem hatol át. A gombamérgek ellen a gyomor hányással védekezik. Sok mérget a gyomornedvek vagy a belek semmisítenek meg. A növények mérges alkaloidjainak kiválasztásával nagy szerep jut a vesének is. Ha a kiválasztás nem jár kellő eredménnyel, akkor a test felraktározza a mérgezőanyagokat: a máj bizonyos körülmények között a jól elzárt raktár szerepét töltheti be. Azonban, mint minden tárház, a test is csak bizonyos mennyiségű

mérget tud magában felhalmozni. Egy milligramm tojásfehérje az egérbe befecskendezve semmiféle mérgező tünetet sem okoz, mondjuk két hét múlva azonban már ugyanennek az adag

a tízedre is néhány másodperc alatt végez vele.

A raktár megtelt, megrepedt és most már az egész mérgezőanyag egyszerűen önti el a szervezetet. Az utolsó eszköz végül, mellyel a szervezet a mérgekkel szembeáll, az ellenmérgetermelés. Ezen alapszik az orvostudomány küzdélmé is számos baktériummérgezésre visszavezethető betegség, úgymint a diftéria, a kanyaró vagy a tifusz ellen.

AZ ELVONÓKURA

Az ellenmérgek alkalmazásának művészetét elsősorban a helyes adagolásban rejlik. Az ellenméreg is mérge, mint a neve is mutatja, többet tehát nem szabad bevinni belőle a szervezetbe, mint amennyi a mérge leküzdéséhez szükséges. A test egyébként hasonló ellenhatást vált ki a bódítómérgekkel szemben is. Vagy kémiaiilag átalakítja ezeket, vagypedig ellenmérgeket termel ellenük. Ezért van a bódítómérgekhez szokott embernek mindig nagyobb mennyiségre szüksége, hogy a hatást érezhesse. Ha most hirtelen megvonnánk a mérget, az ellenmérgetermeléshez szokott szervezet egy ideig tovább termelné még az ellenmérget, mely nem találva már a mérge ellenállására maga venné át a mérgező szerepet.

Az elvonás tehát csak fokozatosan történhet.

Egészen zavar nélkül ez sem lehet ugyan, a szervezet tiltakozik ellene, a mérget azonban ki kell küszöbölni. A helyesen irányított forradalmak nem okoznak kárt.

(m. n.)

Félóra a Széchenyiek nagycenki kriptájában

Hogyan él a parasztság a legnagyobb magyar falujában?

(Nagycenk, június.) — A magyar paraszt nem ismeri az önmagáért való sétát. Örökös robotos séta az élete: reggel, a harmatos hajnalban sétálhat a tehene előtt, mikor — még alig-ébredve — a mezőre megy. Aztán sétálhat napal és este, látástól vakulásig, fogva az eke szarvát és húzva a magyar kenyér ágát, a barázdát.

Nagycenken a parasztok is sétálnak.

Este, ha a menyecske megfejté a tehenet, a legény, ha megitatott, sétára indul a kétszázéves nagycenki hársfasorba. A nép itt jólétben él. A hatalmas, egészségeszöld hársak alatt, a háromkilométeres alléban, itt is, ott is pirosarcu magyar gyerekek játszadoznak és az újdonsült menyecskék is időt találnak arra, hogy sétáljanak egyet. Nagycenken divik az ebédutáni séta kulturája.

A közeli Sopron olyan hatást gyakorol a falura, hogy a jó magyar gazdaleányok még aktatáskával is járnak. A madárlátta kenyér Nagycenken és vidékén aktatáskában van. Ez a vidék nem érzelmes: nem könnyezik, hanem nevet, vidám és jókedvű.

Még a falu nevezetes temetője is enyhületesebb, mint egyéb hasonló kétezer lakósu faluban.

A jólét még a temetőn is meglátszik.

Akárhány megyeszékhelynek nincs ilyen rendezett, szép, úgy mondjam egészséges hangulatu temetője. Csupa köemlék, alig van egy-egy fakereszt.

FALBAÉPÍTETT KOPORSÓ A 230 ÉVES KRIPTÁBAN

Csupa csiszolt és faragott márványkő veszi körül a nagycenki kápolnamauzóleumot, ahol Széchenyi István holtteste pihen a Széchenyi-család többi tagjaival. A falu lakói tudják, hogy a kriptában a kivételes magyar géniusz álmodik a gazdagabb, nagyobb Magyarországról.

A nép kegyelettel jár a temetőbe. Rajtam is a kegyelet érzése vett erőt, mikor felnyílt a 230 éves kápolna ajtaja, melyen át csigalépcsőn lehet lejutni a kriptába. A holtak birodalmának titokzatos köde imbolyog a falakon, a koszorukon és a kis oltáron, mely közvetlenül a sír mellett van és ahol gyakran

az áhítatos Széchenyiek szoktak minisztrálni a miséken.

Friss virágok és koszorúk erdeje tarkázza a kriptának ezt a részét. Nemrégiben járt itt Széchenyi Hanna grófnő, Széchenyi István fiának, Bélának a leánya és elhelyezte a kék-piros szalagu koszorut: »Dicső emlékezetű ősménnek...« Mellette a Vöröskereszt friss csokra. Oldalt, a gyertyatartók mellett egy állványon mintegy 500 szalag lóg: a koszorúk szalagjai. Időnként ugyanis elhordják innen az összegyűlt koszorúk tömegeit, csak a szalagokat teszik el emlékébe.

Az utolsó tíz évben mintegy 500 koszorút helyeztek el a kegyeletes látogatók.

A falbamélyesztett koporsót senki sem láthatja. Nehéz kőlap fedi. A kőlap felett, üvegbúra alatt, a nagy magyar hitvesének, Crescentia grófnőnek az árvéscájája sirja még ma is az özvegy bánatát. Fölötte három aranyozott babérkoszorú: Jászai Mari hozta őket: hódolatul a legnagyobb magyarnak.

VÉRVRÖS ÜVEGSZIV. KIHASÍTOTT KOPONYADARAB

Az oltár evangéliumi oldalán Széchenyi István nagyszüleinek, Széchenyi Zsigmondnak és feleségének hamvai pihennek egykőurnában. A másik urna még üres. Abba kerülnek majd Széchenyi István egyik fiának, a Törökországban pasává lett Széchenyi Ödönnek hamvai, ha majd hazakerülnek, messze Törökországból.

A kriptá görögkereszt alakú: közepén, a négy ág találkozásánál, a mennyezetben gyermekfej-nagyságu vérvörös üvegsziv lóg,

ebben őrizték Széchenyi István szívét,

amíg fel nem dulták az ereklét a kommun terroristái. Balra a kereszt egyik ágában Széchenyi Pál érsek 1711-ből való diófakoporsója. Vele szemben, kovácsolt vasból készült ládikóban, üvegdobozban benne őrzik Széchenyinek azt a ruháját, amely a döblingi tragédia alkalmával rajta volt.

Legfelül rózsaszínkockás, egyszerű kartonig, rajta rozsdavörös foltok... Széchenyi vére...

Alatta jól látszik a kockás angol szövetsből készült lovagló nadrág; a tragédia ugyanis egy lovaglás után következett be. Mélységes kegyelettel lehet csak nézni Széchenyi koponyájának egy kihasított darabját: a gyilkos golyó hasította le. Itt őrzik Széchenyi

Iskola ~ Nevelés

A KATHOLIKUS HAZIASSZONYOK ORSZÁGOS SZÖVETSEGE

Budapest, VIII., Mária-u. 7. Telefon: 330-755.

Főiskolai hallgatók otthona. Középiszkolások internátusa. Átutazó hölgyek otthona. Háztartási alkalmazottak otthona. Különféle főzőtanfolyamok. Varrótanfolyam. Kívánatra prospektust küldünk.

A Jászóvári Premontrei Kanonokrend gödöllői Szent Norbert nevelőintézele magyar és francia gimnáziuma

Az Intézet az u. n. Facanoserdőben fekszik. A növendékek rendi tanárok felügyelete alatt tanulnak és a nevelőintézet teljes gimnáziumot látogatják.

Az 1938-39 tanévtől kezdődően a magyar gimnáziummal párhuzamosan franciayelvű gimnázium is nyílt az első osztállyal, melyhez felmenően évente 1-1 magasabb osztályozik. A francia gimnázium növendékei az első évben a francia nyelvet tanulják. Napközben francia anyanyelvű, franciaországi születésű tanár foglalkozik a növendékekkel a nevelőintézetben.

Nagy sportpálya, tenisz és korszolypályák, cellozó pálya és uszodaudvarok a növendékek rendelkezésére. A környező terep alkalmas mindenféle téli sportra. A testedzést szakközpont sportprektus ellenőri és irányítja.

A legfelső osztályosok külön szobában laknak alandó felügyelet alatt. Látogatást szívesen küld az Intézet vezetősége

csizmáját is... A 80 éves ruhákon az időnek semmi jele.

»VOLTUNK, MINT TI, LESZTEK, MINT MI!«

A kriptában egyszerű falusi asszony vezeti a látogatót. Minden fontos adatot tud. Ő mondja, hogy 44 koporsó pihen a kriptafalaiban és még négy koporsó számára maradt hely. Gróf Széchenyi Bertalan, a felsőház elnöke, végrendeletkezett úgy, hogy halála után feleségével együtt itt pihenhessen. A másik kettőben gróf Széchenyi Andor Pál, illetve gróf Széchenyi Domokos kívánja aludni örök álmát.

Jövök fel a kriptából, hátranéztek a lejártnál: a homlokzaton böles siri felirat:

»Voltunk, mint ti, lesztek, mint mi.«

Áthaladunk a felsőkápolnában, mely alatt a kriptá terül el. Beírom a nevemet a vendégkönyvbe. Hat év alatt mintegy nyolcezer látogató írta bele a nevét. Miniszterek, tábornokok, tudósok, költők, diáklányok, tüzoltók, mindenki. Az egész magyar nép.

BOLDOG NAGYCENK

A faluban a templom előtt az egyik legjobban sikerült Széchenyi-szobor áll. Hatalmas bronzalakjára fűzfák lombja hajlik. Mellelte a nagycenki Hősök Em-

„Rex” bélyeg-kereskedés átköltözött
II. Rákóczi Ferenc ut 4 szám alá
Nagy választék minden létező bélyegben és bélyeggyűjtő kellékekben

lékműve. Odébb emeletes iskola és óvoda: idejárnak a nagycenki cukorgyár munkásainak gyermekei. Mindenünnen eperfák lombjai hajlongnak, mert

Széchenyi selyemgyárat álmódott ide a falujába, melyet annyira szeretett.

Tovább a déli állomás felé. A nyári hétköznapon emberek jönnek elém, mindannyian tiszta és jó ruhában. Nagycenken nincs mezitláb ember. Sok kislány még zoknit is hord, szandál, papucs a tarlóra siető asszonyneptés lábáról sem hiányzik. A gazda kényelmesen lóbálja csizmás lábát, miközben jókarban tartott saját szekérén megy saját mezejére. A szekér előtt saját lovai, saját tehenei mennek. Milyen lovak és milyen tehenei! Táplált, jólakított lovak, fényesre csutakolva és olajozott patákkal. A tehenek tisztára vakarva, mosott szarvakkal.

Ebből a jólétekből önkéntelenül is a nagy magyar álmodó gazdasági céljai jutnak eszembe. Ugy látszik, ha másutt nem is, de Nagycenken sikerült a magyar parasztságnak emberi élethez jutnia.

Baráth Ferenc

A tanuló város

Riport Belgrádról, ahol lázas iramban kezdődött el az élet

A szerbek fővárosa lassan magához tér kábulatából és teljes erővel hozzáfogott az építő munkához.

Végigjártuk a belgrádi utcákat, a romok egy részét már eltakarították, a háztörmeléseket eltüntették és sok új házat kezdtek építeni. Eddig

közel nyolcvan emeletes épület és még több, mint 70, részben már elkezdett épület közeledik a befejezéshez. Az épületekre, lakásokra szükség is van Belgrádban, mert a bombázás alkalmával hajléktalanná vált belgrádiak mellett a Horvátországból s a volt Jugoszlávia egyéb részeiből Belgrádba és Belgrad környékére érkezett menekültek száma ma már

meghaladja az ötvenezet.

Az élet kis elváltozással, de éppoly élénken folyik a volt Jugoszlávia fővárosában, mint a háború előtt. Aránylag minden drágább, mint volt április hatodika előtt, az árellenőrző bizottságok azonban mégis derekas munkát végeznek és megakadályozzák az árak tulságos felszökését.

Érdekes, hogy a multon nem sokat keseregnek a szerbek, akik pedig többet vesztek ezzel a háborúval, mint amennyit akár Franciaország, akár Anglia veszthet. Már lájják, kik okozták vesztüket és tudják, milyen nációk hálózta be őket a szerencsésen befejezett világháborútól kezdve napjainkig. Politikai körök, Kávéházi Konradok, uccasepörök és mások valamennyien azon a véleményen vannak, hogy a történelektől Cvetkovics, Szimovics, Gavriilo pátriárka, az angol követ, az orosz diplomácia s az amerikai segítségben bízó katonatisztek felelősek. Általánosan elfogadott az a vélemény, hogy

Sztojadinovics Milán józan politikus volt

s nem voltak hazaárulási szándékaik akkor, amikor az országot Németországhoz, Olaszországhoz és Magyarországhoz vitte közelebb.

A francia és angol nyelv helyett ma németül tanulnak Belgrádban

Az áprilisi napok új fejezetet írtak be a szerbek lelkébe, már nem számitanak képzettség nélküli vezető-tisztviselő állásokra: magániskolákban tanulják a gyors- és gépirást, ipari és kereskedelmi továbbképző tanfolyamokat látogatnak és megbecsülik közelmulti ellenfeleiket. Mert

tisztelettel szólnak a magyarokról is, sőt három olyan tanfolyam is működik, amelyekben magyarul is tanítanak.

Némelyik tanuló megmondja, miért tanul magyarul: Tudják, hogy a magyaroknak, Magyarországnak nagy szerepe jut a jövő Európájában s arra az időre szeretnék már elsajátítani a magyar nyelvet. Biznak benne, hogy megnyílnak egyszer a határok és gyökeret verhetnek Magyarországon, amely nem volt előtük ellenzenves, csak illetékes körök igyekeztek beleplántálni lelkükbe a gyűlöletet a magyar nemzettel szemben.

Belgrádban a közlekedést főként fiakkerek bonyolítják le, a vékonyabb pénzűek szállítókoszikon közlekednek. Ez nem jelenti a nyomorú nyomorról egyelőre nem lehet beszélni Belgráddal kapcsolatban, később azonban megnehezül itt az élet, mert a vidék lassan kihál. A költözés a városba egyre tart ma is s hogy ez mennyire káros, arra majd a jövő adja meg a választ.

(h. m.)

Mártonhegyi
luxus
gyermekotthon
csak egészséges gyermekeknek.
Subalpin levegő. Gyermekstrand
Vezető: dr. Székelyné Buljovszky Sári. Orvosi felügyelet.
Telefon 166-663. Budapest, XII.,
Börök-u. 27. 2-es és 3-as
autóbuszvégállomásnál

Magyarország legismertebb énekművésze,

Cselényi József

nagy sikerrel hangversenyezik Ujvidéken

Néhány nappal ezelőtt Ujvidékre érkezett Magyarország legismertebb kitudó énekművésze, Cselényi József, akit a Délvidék magyarjai a rádió keresztlől már valamennyien ismernek. Cselényi József volt az, aki a multban annyiszor megvigasztalt bennünket szép nótá-üzeneteivel, amiket a mikrofonba énekelt meleg magyar szívével. A gép, az áram és éter elhozta hozzánk a szeretetteljes üzeneteket s éppoly meleg tölük a lelkünk, mint a nagy énekesé. Cselényi Józsefé, aki néha irreudenta magyar nótát énekelve sirt, mint a megostorozott magyar lélek.

Cselényi József s a mi legnagyobb vágyunkat egyszerre teljesítette a lassan megszeliidülő magyar sors: ő is, mi is kívántuk, hogy Cselényi József egyszer itt énekeljen már Ujvidéken, ahol több tisztelője van, mint bárki más énekművészeknek. Cselényi hétfő óta Ujvidék vendége, a közönség lelkes tapsvihara között áll estéről-estére a mikrofon elé s a »Szabadság-szálloda« hangversenytermében, ahol nemrég még szerb nótán kivül alig volt szabad egyebet énekelni, most a legszébb magyar nótákat énekli Cselényi Jóska bátyánk, olyan szépen, annyi szívet, szeretettel, hogy kiélegült lélekkel kívánjuk neki: áldja meg érte az Isten.

Ballon-, eső-, vihar- és lodenkabát
Valentia Győző
Budapesti,
V., Nádor-utca 13. Nagyban is

MŰVELŐDÉS

Huzatos poszton

(A szerző most megjelent Vád helyett c. verses kötetéből.)

*Fülembe tapadt egy eszelős dallam,
egy halott árnya lett az útítársam
és nem lehet, hogy szüntelen ne halljam
és nem lehet, hogy szüntelen ne lássam.*

*Egy szörnyű átok szegődött nyomunkba
és nehezebb, mint amit elvihetnél
és setétebb, mint ama átok súlya
a babiloni setét nagy vizeknél.*

*Oly szégyen ért, hogy elvesztettük arcunk!
most vak gyalázat űzne a világból —
de hogy zsarnok előtt főt mégse hajtsunk,
a hitünk vádja szemünkből világol.*

*Es tőrünk némán, fekete kenyéren,
csonkán, de szittyan, hogy méltón ragyogjon
holnap az arcunk: tisztán és keményen
álljuk meg helyünk e huzatos poszton!*

*Ha kell, hát leszünk ragadozó kánya,
leszünk karvaly és vijjogó vad vércse:
a hozzánk nyúló átkozódva bánja,
és igazunkat nem lesz, aki sértse!*

*Mi kiállunk, ha korunk szava harsan,
s a harsona egy korhadt rendet ingat,
mi ott leszünk a föltámasztó harcban
új fényben látni bátor ifjainkat!*

DUDÁS KÁLMÁN

Legyen úgy, mint régen volt

Mérsékeltén

1 Le - gyen úgy, mint ré - gen volt,
2 Le - gyen úgy, mint ré - gen volt,
3 Le - gyen úgy, mint ré - gen volt,

1 Mint ez e lött ré - gen volt,
2 Mint ez e lött ré - gen volt,
3 Mint ez e lött ré - gen volt,

1 Hogy ne legyen a magyarnak, hogy ne le-gyen
2 Te le-lyen a magyarnak, te le-lyen
3 Hogy sü-ve-gel je a magyart, hogy sü-ve-gel

1 a ma-gyar-nak Se nad, ra - gan
2 a ma-gyar-nak Mind ic - cé - je,
3 je a ma-gyart Mind az o lah.

1 se dol-mányan so ha folt,
2 mind pin-cé-je jó bor ral,
3 mind a ne-met, rár: es tót.

Ma este díszbemutató az ujvidéki Városi Színházban:

Bécsi gyors

Délután: **Zimberi-zombori szépasszony**

Az ujvidéki Városi Színházban ma délután ismét bemutatják a tegnap, szombaton óriási sikert aratott Erdélyi-operettet, a Zimberi-zombori szépasszonyt. A darabot az eredeti szereposztásban hozzák ismét színre, úgyhogy a közönség ezuttal is a legkitünőbb előadásban gyönyörködhetik.

Este a Bécsi gyors című nagyszerű katona-tárgyú slágeroperettet mutatják be a színház legjobb erői. A világ minden táján hatalmas sikert aratott darab bizonyára Ujvidéken is sorozatos előadásokat ér majd el. A kitünő operettben fellép Lantos Ica, Kertész Dezső, Rajz János, Hortobágyi Arthur, Selmeczy Mihály, Kormos Franci, egyszóval a színház valamennyi kitünősége, akik külön-külön is biztosítékai a sikernek.

AZ UJVIDÉKI VÁROSI SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Vasárnap: délután Zimberi-zombori szépasszony, este: Bécsi gyors, operettújdonosság, díszbemutató.

Hétfő: Bécsi gyors.
Kedd: Fedák Sári Ujvidéken.
Szerda: Fedák Sári Ujvidéken.

Jelmezöltésdőzés

JELMEZÜZEM K. F. T.
Budapest, VIII., Múzeum-körút 2
Színházak, filmgyárak szállítója.
Műkedvelőknek engedmény.
Postaszállítási!

Színházi est Ujverbáson

A budapesti Színházművészeti Kamara tagjai: Mátray Erzsébet, Sipos Nelli, Molnár Gyula és bágyoni Szabó Dávid közreműködésével július 2-án este 9 órai kezdettel a Greifenstein-szálló színháztermében irodalmi hazafias művészetet rendeznek. A kacagó művészet a következő szereposztásban kerül színre: 1. Nem! Nem! Soha! A három könnycsepp. Szavalja: bágyoni Szabó Dávid. 2. A babonás ember, Békeffy I felvonásos bohózat. 3. Öfensége szobája. Bohózat I felvonásban. Játsszák: Mátrai E., Molnár Gyula, bágyoni Szabó Dávid. 4. Biztos gyógy mód. Vigjáték I felvonásban. 5. Az éjjeli zene. Vigjáték I felvonásban. Irta Zilahy Lajos. Játsszák: Mátray Erzsébet, b. Szabó Dávid, Molnár Gyula. 6. Haza Szabadkára. Játsszák: b. Szabó Dávid, Sipos Nelli, Molnár Gy. és Mátrai E. 7. Megjött az anyósom. Falrengető kacagtató bohózat I felvonásban. Játssza az egész együttes. Ezután Sipos Nelli és Molnár Gyula ének-és táncszámai következnek. Konferál bágyoni Szabó Dávid. Helyárak: Fentartott hely 1.20 pengő, II. hely 80, III. hely 60, állóhely 40 é gyermekjegy 20 fillér.

Rövidárúk — Papíráruk

piperecikkek, iskolaszerek
dohányzó cikkek
legolesőbb nagybani beszerzési forrása
Lukács Tibor, Budapest
VII. Dob-u. 40. (Klauszál térenél)

KÖZGAZDASÁG

Olcsóbb lett a jégkárbiztosítás kezelési díja

A D.M.K.Sz. hivatalos jelentése

A Délvidék visszatérése után a biztosító társaságok arra való hivatkozással, hogy az idő rövidsége miatt nem tudnak az új díjszabással elkészülni és miután azon elv alakult ki általában, hogy egyelőre menjen minden a régi szerint és tekintettel az adminisztrációs és technikai kérdésekre, azt a határozatot hozták, hogy a volt délszláv díjtételek alapján fogadnak el jégbiztosításokat a Délvidéken.

A D. M. K. Sz. Gazdasági Osztálya bár indokolatlannak tartotta ezt a határozatot, mégis megnyugodott benne.

A zagrebi Jégiroda azonban ez év tavaszán olyan határozatot hozott, mely szerint 1941-es évben a kezelési díjat, mely eddig a biztosított összegnek az 1%-át tette ki, felemelte 1 és fél %-ra. Ez az emelés már jelentős többletet tett ki, miért a D. M. K. Sz. Gazdasági Osztálya beadvánnyal fordult az illetékes parancsnoksághoz, kérve, hogy utasítsa a biztosító-társaságokat, hogy a jégbiztosításoknál a tavalyi díjtétel szerinti 1%-os kezelési díj mellett kössék a biztosításokat.

Most kaptunk választ a beadványunkra, mely szerint a biztosító

társaságok az 5%-os levonási franchise-t 6%-os integrál franchise-re emelték, ami azt jelenti, hogy 6%-on felüli kármegállapítás esetén a biztosított feleket minden levonás nélkül, teljes kártérítésben részesítik. A kezelési díjra vonatkozólag pedig közös határozattal intézkedtek, hogy a biztosítások 1%-os kezelési költségek mellett dolgoztassanak át és így a felemelt kezelési költség ne kerüljön alkalmazásra.

A biztosító társaságok egyhangú határozata továbbá úgy szól, hogy ha az 1941. évi jégverési idény bármilyen kis mértékben is kedvezőnek mutatkozik, olymódon kívánnak az itteni lakosságnak segítségére lenni, hogy az 1942-es idényre az erre a területre szóló díjszabást a legtöbb kedvezményt élvező anyaországbeli területek díjszabásaihoz fogják igazítani és a most érvényben hagyott indokolatlanul magasabb díjszámításokat mellőzve, a jégbiztosítást ezen a területen lényegesen olcsóbbítani fogják.

Kramer Gyula s. k. elnök.

Dr. Reök Andor s. k. gazd. oszt. elnöke.

Meseország a Rózsadombon

S. Bán Edith GYERMEKOTTHONA a Rózsadomb legmagasabb pontján. Lelkiismeretes felügyelet. Higiénie. BUDAPEST, III., Cserje u. 4-a.

Erősen emelkedett a német vasutak forgalma és bevétele. A termelésnek a hadiipari tevékenység fokozódásával kapcsolatos emelkedése és a haditevékenység erősödése, továbbá az újonnan vizszozatolt területeknek a vasuti hálózatba való bekapcsolása a német vasutakkal szemben a múlt évben rendkívüli igényeket támasztott, melyeknek kielégítése a gördülő park százszázalékos kihasználásával volt csak lehetséges. A különböző korlátozások ellenére a polgári forgalom is rendkívül élénk volt. A forgalomnak megfelelően üzemi jövedelmük is rendkívül emelkedtek. A személyes csomagszállításból befolyó bevételek 43,8 %-kal 1.690 millió márkáról 2.430 millió márkára növekedtek, míg a teheráruforgalom jövedelmeinek növekedése 25,2 százalékot tett ki és elérte a 4.720 millió márkát. Ezek az adatok a katonai szállításokért jutott állami hozzájárulásokat nem foglalják magukban. A jövedelmek növekedése részben a drágább kocsiszályok utasszámának és a magasabb tarifájú árak forgalmának emelkedésére vezethető vissza. Az üzemi befektetések és a beruházások terén hasonlóképpen nagy volt az emelkedés. A birodalmi vasutak a múlt évben nem kevesebb, mint 2,6 milliárd marka értékben adtak ki megrendeléseket. A bevételek így is 353 millió márkával haladták meg a kiadásokat.

Magyarokanizsa város területén megállapított munkabérek az 1941. évi gazdasági évben. 1. Mezőgazdasági napszámabérek élelmezéssel: I. oszt. munkás június hó 4 pengő, július és augusztus hó 7 pengő 50 fillér. II. oszt. munkás június hó 3,50 P. július és augusztus hó 6,50 P. III. oszt. munkás június hó 3 P. július és augusztus hó 5,50 P. 2. Mezőgazdasági napszámabérek élelmezés nélkül: I. oszt. munkás június hó 5 pengő, július és augusztus hó 8 pengő 50 fillér. II. oszt. munkás június hó 4,50 P. július és augusztus hó 7,50 P. II. oszt. munkás június hó 4 P. július és augusztus hó 6,50 P. Junius hó 1-től augusztus hó 15-ig 12 órai napi munkaidő veendő alapul. 3. Aratómunkások bére: kalászosok után őszi és tavaszi egyformán a 10-ik rész, minden részes egy kocsi szalmát kap és teljes élelmezést. Gazdák a munkásokat a munkahelyére ki és onnan haza tartoznak szállítani. Ugyiszintén a részgabonát és szalmát is. A részelés a gép után jár. Gyenge búzából 100 kg. biztosíték láncra után. 4. Burgonya részes művelése: jobb minőségű földön egy negyede, illetve egyharmada. 5. Tengeri részes művelése: Egyötödén a köztermény egykettedese. A gazda mindent tartozik hazaszállítani. 6. Répa részes művelése: jótermőképességű földön a termés egynegyede, gyengébb földön a termés egyharmada. 7. Réti széna és sarju kaszálás. Első kaszálás egynegyede, a sarju kaszálás egykettede.

Bélyeget csak **GOBÁT** albumba gyűjtsön Országanként kapható.

Kiadja: Kovács József, Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 17. Bélyegudonság szolgálata kényelmes, olcsó. Kérje díjmentes árjegyzékemet.

Budapesti Butorszövet és Szőnyeggyár R. T.

BUDAPEST, III. BÉCSI-ut 259.

SZPECIALIS GYÁRTMÁNYAI: Butorszövetek, ágy és asztalterítőgarnitúrák, kerevetáttvetők, plüss és mokettárak.

Városi lerakat: PÁRTOS ZSIGMOND cégnél

BUDAPEST, V. Bálványi utca 10

A lenti cikkeken kívül állandó nagy raktár mindennemű szőnyegekben, futó és kókusz-szőnyegek, gyapjú és flaneltakarók, pokrócok saját kikészítéssel és külföldi fehérárak, étkezlecek, damaszt és lenárak.

SPORT

Kettős bajnoki mérkőzés lesz ma Ujvidéken

Az UAC Bácsföldváron

A Haaztérés Bajnokság mai, III. teljes fordulójában a felszabadult terület valamennyi csapata porondra lép.

Ujvidéknek ezuttal két mérkőzés jut, a következő párosításban:

16.30 órakor: Törekvés—Temerini TC.

18.00 órakor: UVAK—Duna. Mindkét mérkőzés színhelye a volt NAK-pálya, helyárak: állóhely 50 fillér, ülőhely 70 fillér, ülőhely a hátán 1 pengő.

Az V. csoportban két mérkőzés jut vidékre. A Petrőci SC a kábelgyári csapatot, a Bácsföldvári AK

pedig az UAC együttesét látja vendégül. Mindkét mérkőzést igen nagy érdeklődéssel várják, tekintettel arra, hogy az ujvidéki csapatok jó játékerőt képviselnek.

A mai forduló előtt az ujvidéki csoport bajnoki táblázata így fest:

1. UVAK	3 2 1 0	9:7	5
2. TTC	3 2 0 1	13:5	4
3. UFC	3 2 0 1	10:6	4
4. Petrőc	3 2 0 1	15:13	4
5. UAC	3 1 1 1	12:3	3
6. BAK	3 1 1 1	6:6	3
7. Törekvés	3 0 1 2	2:15	1
8. Duna	3 0 0 3	2:14	0

Mai sport-tükör

JÚNIUS
29
Vasárnap

I. csoport: SzMTE—SzTC, Magyarokanizsa—SzVAK és Délvidéki Kereskedők—SzAK.

II. csoport: Szabadkai Sport—Bácska, SzASK—Csantavéri AK és SzAFC—Zentai AK.

III. csoport: Bezdáni SE—Zombori SE—Zombori TE, Zombori SE—Munkás TE és Bajmok—Apatin.

IV. csoport: Ujverbász—Kula, Topolya—Bácsfeketehegy, Óbecse—Kishegyes.

V. csoport: Bácsföldvár—UAC, Petrőc—UFC, Vasutas—Duna és Törekvés—Temerin.

Budapest: Szolnoki MAV—Salgótarjáni BTC, a Magyar Kupa döntője az Üllői-uti sporttelepen.

Nagyvárad: Nagyvárad AC—Gamma, barátságos.

Zágráb: Gragyanszki—Rapid (Bécs), Bajnokok Tornája.

Biró Sándort, a Beszkárt válogatott hátvédjét, a játékevezető megsértése miatt, az MLSz fegyelmi bírása 4 hónapra eltiltotta a játéktól.

Rövid sport hírek

Az UAC hivatalos közleményei. Az első csapat ma délután Bácsföldváron bajnoki mérkőzést játszik ugyanabban az összeállításban, mint legutóbb a Törekvés ellen. A játékosok legkésőbb negyedkettőre jelentkezzenek a vasútállomáson az intézőnél. Az ifjúsági csapat Kiszácson játszik a Tátra ellen, indulás negyedkettőkor vasutal, csapatvezető Csorba. — A sportkapitány.

Az ujvidéki Törekvés alább felsorolt játékosai ma délután 4 óra jelentkezzenek az UAC-pályán: Mindszenti, Opolzer, Valkó, Fodor, Sétáló, Szöllősi, Greifenstein, Zovics, Laszák, Herdi, Lidlof, Sánta, Mellert és Sánta II. Rendezők: Ruzicska, Fodor F., Kogoj, Hermann, Balla, Ács és Györi. — Az intéző.

A magyar válogatottat az egész bajnoki idényben mutatott formák alapján így kellene összeállítani: Csikós — vitész Bohus, Kispéter — Sárosi II, Polgár, Lázár — Kincses, Kolláth, Finta, Kiszely és Gyetval.

A Kispést, mint megirtuk, meghívást kapott mára Grácba. A mérkőzés megtartása egyelőre még bizonytalan, mert tegnap még nem volt meg a kiutazási engedélye a magyar csapatnak.

Az ujvidéki »Duna« SC hivatalos hírei: Az UVAK elleni bajnoki mérkőzésre kérjük a következő játékosok pontos megjelenését, vasárnap délután 17.30 órára az UAC pályán: Oláh I., Oláh II., Horváth I., Horváth II., Zimmermann, Maticsek, Ber, Molnár, Hajdu, Radics, Katicics, Madaczkai, Varga, Würtz és Boross. Csapatösszeállítás a helyszínen.

Kövérség — soványság

A múlt század nagy orvostani felfedezései alapján a táplálkozás vegyi és energetikai vizsgálata lehetségessé vált. Az orvos rendelkezésre állatok a megbízható adatok az egyes ételneműk tápanyagértékéről, cukor, zsír és fehérjetartalmáról és kísérletek alapján megtudták állapítani az ember tápanyag-szükségletét is, úgy egyes tápanyagok, mint az össztápérték szempontjából. A vizsgálatok eredményeként táblázatokba állították össze, mekkora a tápanyagszükséglete a különböző embernek, mekkora a szellemi és nehéz testi munkát végző embernek, mennyi az a legkisebb tápanyagmennyiség, amellyel a napi vesztegetést pótolni tudja és amelynek fogyasztása mellett a testsúly sem nem gyarapszik, sem nem fogy. A pontos számokat birtokában úgy látszott, hogy most már semmi nehézséget sem fog okozni a fogyasztás és a hizlalás örökké aktuális kérdése, mert aki testi munkájához és testi méreteihez viszonyított napi tápanyagmennyiségét többet fogyaszt, az hizni fog, aki pedig kevesebbet, az leszaványodik.

Az esetek nagy számában ezek az új megismerések valóban megállították a helyüket és a bevitel e kiadás ismeretében, a bevitel megfelelő szabályozásával, a kívánt hizás, vagy fogyás el is volt érhető, mint ahogy e régebbi megismerések alapján állítottuk ma is össze a hizó-, vagy fogyókúrás egyén diétáját a kalóriák, az ételek tápanyagtartalma és minőségi összetétele tekintetében.

Az esetek kisebb, igen jelentékeny számában azonban hiába törté a fejét az orvos, hiába számított ki lefontosabban a kalóriákat, a betegnél a kívánt célt nem volt képes elérni. Kiderült, hogy az ember anyagcsereje, bármennyire hasonló is a gőzgépek szénfogyasztásához, a hasonlat sántiti és minden embernél vannak olyan egyéni tényezők, amelyek miatt az elgondolás nem vihető keresztül. A hibaforrás kiküszöbölését és okainak kiderítését az orvostudomány egy másik ágában tett felfedezések tették lehetővé. Bizonyos egyéneknek, bármennyire megszorították is a táplálékbevitelt, testsúlyuk vagy tovább emelkedett, vagy legalább is változatlan maradt, másoknál pedig hiába állították be a legkalóriadusabb étrendet, tele tejszínnel és zsiradékkal, edességekkel, azok csak nem hiznak meg. Az ilyen egyének behatóbb vizsgálata aztán azt mutatta, hogy belsősekreációs mirigyrendszerüknek bizonyos egyéni sajátosságai, vagy betegségei okozzák anyagcsere-zavarokat és reális módon egyéni elbírálat követelnek.

Ma már tudjuk, hogy a pajzsmirigy viszonylagos fokozott működése a soványságnak kedves. Kisfokú pajzsmirigy túlműködéssel bíró hölgyek a zsurokon közirigység tárgyai, mert étvágyuk adta korlátokon belül szabadon fogyaszthatják a habostortát, szendvicseket és vonaluk körül nem támad semmi zavar, karcsuak maradnak, míg barátjaiknak, akiknél a pajzsmirigy működése az átlagnál csökkentebb, már a legkisebb táplálékfelvétel többlet is súlygyarapodást idéz elő. Ezeknek testalkata amúgy sem felel meg a divat követelményeinek: alacsonyabbak is, gömbölyűbbek pajzsmirigy többletben »szendvicsegyűlt barátjaiknál. A helyzet azonban nem annyira egyszerű: a pajzsmirigy kivül az agyfűgglék, az ivarmirigyek és a többi belső szekréciós mirigyek is szót kérnek maguknak a

testalkat kialakulásában és minden egyénnél külön speciális vizsgálat tudja csak megállapítani az ugynevezett mirigyképletet, vagyis azt, hogy milyen a mirigyrendszer összműködése, hol vannak hiányok vagy túlműködés.

Ahhoz, hogy az orvos eredménytelül kecsgető hízó- vagy fogyókúrát tudjon előírni a betegnek, a táplálkozás módján és mértékén kívül ismerni kell a belső szekréciós mirigyeket, a paciens által végzett munka minőségét és mennyiségét, mert minden esetben a kövérség fajtája szerint más és más a teendője. A táplálkozás folytán előálló kövérségnél a diéta a döntő, a lustasági elhízásnál a jól adagolt testmozgás, torna, sport, a belső szekréciós eredetű elhízásnál a hiányosan működő belső szekréciós mirigyekből készült kivonatok adagolása vezet sikerhez. A legtöbb esetben a három tényező együtt jár: a jó étvágy, a lustaság és némi belső szekréciós zavar együttesen idézik elő mint circulus vitiosus a kövérséget.

A kövérségnek bizonyos különleges helyi formái is rendszeres mirigyműködések zavarainak következményei. Néha egész különleges formákat öltenek ezek, egyszer a has és a csipő lesz túlkövér, máskor a lábszárak, a combok, megint máskor egészen a hirtentottákra emlékeztető sajátságos rendellenes zsírlerakódásokat van alkalmunk észlelni. Ilyen esetekben sokszor az agyfűgglék

működési zavarai mutathatók ki és a kivonatainak injekciója ad javulást.

A soványság is lehet belső szekréciós eredetű. A pajzsmirigy, Basedóvos soványság szépen javul magaslati kurára, vagyis az alacsonyabb kezelésre, más esetekben az agyfűgglék játszik fontos szerepet. E komplikált kérdésekre persze itt bővebben nem térhetünk ki, de a soványságra is az áll, ami a kövérségre. Meg kell találni először a soványság okát, ami épügy lehet valamilyen betegség, mint helytelen életmód következménye és az ok kiküszöbölése nyomán lehet csak eredményes a hízókúra.

Maga a kövérség önmagában is lehet extrém fokán betegség, míg a soványság, az egészséges ember soványsága csak egész ritka esetben. A mai szépségideál a soványság felé hajlik és ha a túlzásaitól eltekintünk, azt kell mondanunk, hogy nem egészen ok nélkül. Az orvosi tapasztalat azt mutatja, hogy a sovány, vagy mondjuk helyesebben a nem kövér ember szívósabb és hosszabb életű is. Az elhízás ellen valóban érdemes küzdeni, nemcsak esztétikai, hiszági, hanem egészségügyi okokból is. A vonalak megőrzésének módja azonban ne a koplalás és az ismerősök ajánlása alapján szedett fogyasztó pilulák szedése legyen, hanem a sport és az egészséges testmozgás, vagy ha szükség van rá az orvosi tanács alapján beállított tervszerű, az egyén testalkatának megfelelő kúra, hacsak nem akarjuk magunkat a szívét és idegrendszerét fenyegető vesztélynek kitenni és egészségünket aláásni.

K. D. dr.

Leányinter-nátusban felvétel

A Hódmezővásárhelyi Ref. Egyház 8 oszt. leánygimnáziumával kapcsolatban leány-internátust tart fenn. Felvételi kérvények júl. 5-ig nyújthatók be. A teljes díj (lakás, tütés, világítás, mosás, napi négy-szeri bőséges izletes ellátással együtt) havonként 65 pengő. Kiváratra részletes tájékoztatást küld az Igazgatóság.

vonjuk és mindegyik játékos 6—6 pengő díjat kap. Az V. csoport versenyeinek megkezdésekor közöltük, hogy ennek a csoportnak a győztese a díjon kívül oklevelet is kap arról, hogy elnyerte a »Reggeli Újság« levelezési sakkbajnoka címet. Holtverseny esetén egy nyert játszámam enő mérkőzést kell játszani a Reggeli Újság sakkrovatán keresztül, levelezés útján. Eltől most eltekintünk és mindket versenyzőnek kiadjuk az oklevelet.

A harmadik díjat (egy sakkönyvet) Vatrovics Lajos (Szabadka), nyerte.

A verseny az 1939 és 1940. évi jugoszláv katonai behívások miatt hosszú ideig tartott, mert hol az egyik, hol a másik játékos volt katonai gyakorlaton, ezért tekintetünk el a holtversenyben végzetek újabb mérkőzésétől. A verseny sok szép tanulmányos és elméleti szempontból is értékes játszmát hozott, amelyek közül alkalomadtán közölni is fogunk egyaránt.

Mi a magunk részéről őszinte szívből gratulálunk a verseny győzteseinek és résztvevőinek további sikeres szereplést kívánva.

ÜZENETEK:

A VII. levelezési csoport eddig be nem fejezett játszmáinak bírálatát és a helyezések végleges sorrendjét a jövő vasárnapi számunkban fogjuk közölni.

Felkérem az V. levelezési csoport díjazásait, hogy közöljék pontos címüket a díjak elküldése vegett.

MEGNYITÁS ISKOLA Nimzowitsch védelem.

(128. folytatás.)

Botwiniknek az 1935 évi moszkvai versenyen Lilienthal elleni játszmája alapján a Saemisch változat (4. a. 3.) lényegesen meg lett javítva a sötét javára, ezt a változatot mind kevesebbet játszották. A gyakorlatban más lehetőségeket kezdtek alkalmazni, köztük 4. Vb3-at. Azonban, helyes védelem esetén ez a folytatás sem jelent különös veszélyt a sötétre. Példának szolgálhat az 1936. évi moszkvai versenyen játszott Eliskases—Botwinik parti, amely így kezdődött:

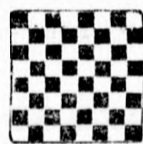
1. d4	Hf6
2. e4	e5
3. Hc3	Eb4
4. Vb3	e5
5. dxc5	.....

Ez jobb mint a feszültségnek a közepén való további fentartására játszani a következőképpen: 5. Hf3, Hc6, 6. e3, 0—0, 7. Fd2, d5! 8. dxc5, Fxc5, 9. cxd5, 10. Hb5, a6! 11. Hd4, Hxd4, 12. Hxd4, Fxd4! 13. exd5, Be8 + 14. Fe3, He4 sötét előnyével (Wood—Eliskases játszma, Birmingham 1937).

5.... Ha6

Ezzel a lépéssel sötét érdekes fejlődési tervet követ, amely először a Kan—Botwinik (1930) partiban lett megjátszva.

(Folytatjuk).

SAKK

176. SZÁMÚ FELADVÁNY

R. Fortunától
(Cape Times 1921)

Világos: Ka1, Vg6, Hc2, Ff4 (4).
Sötét: Kc3, gy: a4, f6 (3).
Világos indul és három lépésben mattot ad. (3 pont.)

Megfejtése beküldendő a június hó folyamán megjelent összes feladványok megfejtésével egyszerre, legkésőbb július 5-ig, közvetlenül rovatvezetőnk címére, Herbatin Kálmán, Topolya.

Levelezési versenyünk V. csoportjában befejeződött a küzdelem. Pelva Zoltán (Nagykikinda) lett az első. Amint előző rovatainkban közöltük, levelezési versenyünk eddig be nem fejezett játszmái bírálat alá estek. A még be nem fejezett partik az V. csoportban a következők voltak: 1—2, 2—6, 2—3 és 4—2. A bírálat eredménye a következő:

1—2. Az 1. számú játékos volt lépésen és június 1 és 8-i rovatainkban közölt felhívásunkra nem küldött lépést, ennelfogva az 1. számú játékost vesztesnek nyilvánítottuk.

2—6. A 6. számú játékos volt lépésen, aki 33... Fxc3-at húzott. Ezt az állást remisnek nyilvánítottuk, mert 34. Ve4 (rossz lenne 34. Vxc3? Vxc3; 35. Bxc3 mert sötét He2 után nyerne!) Hd5 után világosnak a minőségelőny dacára nincsen nyerő folytatása.

Festők, grafikusok, fényképészek, autójavítók figyelmébe

Festékszoró berendezések

GERGYE mechanikai üzem BUDAPEST, VI., Révay u. 14

Hogyan kell tüztől megvédeni a szálas takarmányokat

Ujvidék katonai parancsnoksága a következő hirdetményt adta ki:

A mezőgazdasági szálas terményeknek tüztől való megóvása érdekében a tűzrendészet fejlesztéséről szóló 1936. évi H. t. c. végrehajtása tárgyában kiadott 180.000/1936 B. M. sz. rendelet III. rész XII. fejezetében foglaltak nyomán a következőket rendelem el:

I. ARATÁS

A vasut mentén a mezőgazdasági terményeknek learatását, — ha a termés egyenlően beérett — a vasúthoz legközelebb eső ingatlan természeténél megkezdni. A learatott terményeket a vasut mentén a sinektől minél távolabb, de legalább is 100 méter távolságra kell összehordani és kereszttekben egyenlő térfokokban elhelyezni. Az a termelő, akinek birtokán ilyen tüztávolságokat be kell tartani nem lehet, a termelvényt a legrövidebb idő alatt köteles elhordani. Aratáskor a pályamenti gazdaközösség a tarlót a vasut mentén legalább 100 méter szélességben az aratók nyomában haladóktalanul feltisztíttatni, felgerezélytetni, kapartatni és az első keresztortól (bogyasortól) 5—10 méter távolságban a vasuti töltés felől pedig legalább 3 méter széles a szomszédos védőszántásokkal egy vonalban eső védőszántást tartozik létesíteni.

II. BEHORDÁS

a) saját udvarra behordás

Szálas mezőgazdasági terményeket engedély nélkül a községnek csak olyan belső területére szabad behordani, valamint ott csépelni, mely a legközelebbi lakóháztól vagy gazdasági épülettől legalább 100 méter távolságra van, ha a behordott mennyiség 2000 keresztnél több, illetve 50 méter távolságra, ha a behordott mennyiség kétezer keresztnél kevesebb. Mindkét esetben a szomszédos gazdaságtól legalább 15 méter távolságra szabad tárolni. Ha ez a két távolság nem tartható be, mezőgazdasági szálas terményeket csak a községi előjáróság, városban az elsőfoku katonai közig. parancsnokság előzetes engedélyével előzetes engedélyvel szabad belső területre behordani és ott csépelni, tárolni. Az engedélyt f. évi július hó 5-ig kell kérelmezni és ez csak akkor adható meg, ha ezer keresztnél kevesebb termény behordásáról van szó, s a legközelebbi lakóháztól, vagy gazdasági épülettől legalább 15 méternyi tüztávolság megtartható, s a helyi tűzrendészeti viszonyok az engedély kiadását lehetővé teszik. Az engedély kiadása előtt a helyi tüztávolság vezetőjét kell meghallgatni és a kérését pedig soronkívül kell elintézni.

b) közös szériure behordás

Olyan községben vagy városban, ahol a mezőgazdasági terményeket a helyi tűzrendészeti viszonyok miatt sem belső területen, sem a határban levő ingatlanokon nem lehet elhelyezni, közös szériüket kell létesíteni. Közös szériüt közterületen, vagy magánosok által erre a célra felajánlott magán területeken kell létesíteni. Közös szériüket kizárólag csak erre a célra szabad használni. Egy holdas szériuknál a kert körül 30 méter szélesség tüztutat, félholdas szériuknál 15 méter széles tüztutat kell szabadon hagyni. Ugy az utakat, mint a rakodókat a behordás előtt meg kell tisztítani és onnan minden tűzveszélyes anyagot (előző évi szalmát, vesszőt, rőzsét, kukoricaszárakat, gazt, stb.) el kell távolítani.

A közös rakodókat lehetőleg vízzel teit mély árokkal kell körülkerite-

ni. Az asztagokat, kazlakat, stb. legfeljebb 20 méter hosszú, 10 méter széles, 3 méter magasra lehet rakni. Az egyes asztagok és kazlak között legalább 4 méter széles utat kell az uralkodó szél irányában elhelyezni. Megfelelő vízkészletek biztosításáról minden esetben gondoskodni kell, a megfelelő takaróponyvát, ástót, kapát és gereblyét pedig készenlétbe kell tartani. Ezenfelül minden gazda köteles a maga terményei mellett állandóan vízzel telt kádat vagy hordót és legalább két vízzel telt vedret és egy használható csákyt tartani.

A közös behajtó őrzéséről gondoskodni kell. Dohányzásra, tűzgyújtásra és általában a nyílt láng használatára vonatkozó tilalomról szóló táblát itt kell elhelyezni. Tüzet rakni a közös szériuk határáról csak 100 méter távolságon kívül szabad a szél irányában. A gyors tüzelés lehetőségét biztosítani kell. A közös szériu határáról 50 méter távolságon belül asztagot vagy kazlat rakni, vagy csépelni nem szabad.

c) helyszíni berakás

Tanyarendszerű gazdálkodásnál szokásos behordásnál a fenti alponban felsorolt rendelkezéseket értelemszerűen kell alkalmazni.

d) cséplésre való behordás

A behordásnak ennél a módjánál is értelemszerűen kell alkalmazni a b) alatti rendelkezéseket, a kicsépelelt szalmát pedig lehetőleg egyidejűleg kell elhordani.

III. CSÉPLÉS

Gőzgéppel általában csak nem lakott területen szabad csépelni. Az elsőfoku katonai közigazgatás parancsnoka — a helyi viszonyoknak megfelelő óvó intézkedések mellett kivételesen megengedheti a belső területen történő cséplést, ha a szomszédos puhafedésű épületektől, kazlak-tól legalább 50 méter tüztávolságot meg lehet tartani. Cséplésre csak olyan gőzgépet szabad használni, melynek teljesen zárt tüzszekrénye, a kémény belsejében pedig kifogástalan szikraforgója és olyan hamuladaja van, mely vízzel vagy gőzzel elártható és amelyben a kihuzott parázs, hamu és salak azonnal eltolható. A gőzgép tüzelő és szikraforgó szerkezetét a helyi tüztávolság vezetője a cséplés előtt megvizsgálja és az esetleges tüztávolság vezetője az elsőfoku katonai közigazgatási parancsnoksághoz jelentést tenni tartozik.

Közös szériukön gőzkazánt szalmával fűteni tilos!

A széthordott szalmahulladékot naponta többször össze kell gyűjteni és elhordani. Erősebb szélben a cséplőgépet tüzzel tartani nem szabad.

A gépet csak vizsgázott gépész kezelheti.

Csépelni csak virradattól az esti szürkületig szabad. A napi munka befejezése után a hamut, paraszt, vízzel le kell locsolni.

Robbanó motort cséplésre csak akkor szabad használni, ha kipuffogója megfelelő biztonsági szerkezettel van felszerelve és a motor adagló tartályában az üzemanyag a hordóból robbanást gátló szerkezettel összekötött csővezetékön szivattyúval szívható. Csak egy munkanapra szükséges üzemanyagot és ezt is csak robbanástgátló szerkezettel ellátott hordóból szabad a motor közelében tartani. Belsőleg a cséplőgép mellett kellő mennyiségű vízkészletet, gőzlokomobilnál ezenfelül legalább egy drb. targoncafecskendőt, 3 taka-

róponyvát, 3 vedret és 3 szikraacsapót kell tartani.

Minden cséplőgépet egy teljesen felszerelt mentőszekrényvel kell ellátni.

Thj. városban és megyei városokban a terményeknek cséplése céljából behordásra csak a város külső területén levő belső területre adhat az elsőfoku katonai közigazgatási hatóság engedélyt.

IV. Szalma vagy takarmány mennyiség belsőleg tartása:

Egy heti szükségletet meg nem haladó szalma és takarmányneműk valamint tüzbiztos udvarban engedélyre szükség nincsen. Állatok etetésére és aljzására az udvaron, vagy az udvaron lévő fedett épületben tartható szalma vagy takarmánymennyiséget a helyi tüztávolság vezetőjének meghallgatása után községben a községi előjáróság, városban az elsőfoku katonai közigazgatási parancsnokság — a helyi viszonyok mérlegelése alapján — állapítja meg és engedélyezi.

A mezőgazdasági terményeknek elhelyezésénél a következő tüztávolságokat kell betartani:

a) lőporraktártól és robbanóanyaggyártól legalább 300 mtr.;

b) vasutól és lakott épületektől legalább 100 m.;

c) gazdasági épülettől (magtár, kocsiszin, istálló) legalább 50 m.;

d) szomszédos gazdaság kazaljától, boglyájától, stb. legalább 15 m., saját gazdaságtól legalább 4 mtr., törvényhatósági uttól 10 mtr., kerítettől 5 mtr., cséplésnél hajtó és hajtott kerek között legalább 8—12 mtr.

Ha ezek a meghatározott tüztávolságok a különleges helyi viszonyok miatt nem tarthatók be és a mezőgazdasági termények a községen kívül sem helyezhetők el, előterjesztett és megokolt kérelemre az elsőfoku katonai közigazgatási hatóság ezeket a tüztávolságokat a megfelelő óvintézkedések elrendelésével és különleges kikötések meghatározásával (a tüztávolság készlet alkalmazása, nagyobb tüztávolságok vagy vízkészlet tartása, stb.) a helyi tüztávolság vezetőjének meghallgatása után a maga felelősségére legfeljebb a felére csökkentheti.

A felsorolt rendelkezések ellenére az összes rakodókat a mezőgazdasági termények tulajdonosa költségére városban az elsőfoku katonai közigazgatási parancsnokság, községben pedig a községi előjáróság — felelősségre való tekintet nélkül alkalmas helyre hordhatja ki, ha a tulajdonos a hatóság felhívásának a kitűzött határidőn belül nem tenne eleget. Az elhordás költségeit nem fizetés esetében közzadók módjára kell behajtani.

vitéz Bayer Ferenc tdk. városparancsnok

RENDELET a társaságoknál történő személyi változások bejelentéséről

Elrendelem, hogy a város területén lévő összes társaságoknál, valamint közkereseti, betét-társaságoknál, részvénytársaságoknál a tulajdonosaik személyében történő változásokat 3 napos záros határidőn belül írásban bejelenteni kötelesek ezen katonai parancsnokságnál. A bejelentés kötelezettsége terheli az eladót vagy más jogcímen eltulajdonítót és a szerző új tulajdonost egyaránt.

A bejelentésnek tartalmaznia kell a cég nevét, pontos megjelölését, alaptőkét vagy vagyontértékét. Az eltulajdonító vagy a volt tulajdonos pontos nevét, címét, vallását és nemzetiségét, annak a megjelölésével, hogy egész részesedését eltulajdonította-e, vagy annak csak bizonyos részét. Tartalmaznia kell továbbá az új tulajdonos nevét, pontos címét, vallását és nemzetiségét s amennyiben az eltulajdonítás adásvétel útján történt, a vételárat is, valamint azt is, hogy ki van-e fizetve vagy melyek a fizetési feltételek. Ha az eltulajdonítás ajándékozás, örökösödés, csere útján vagy más módon történik, ez esetekben a bejelentésnek tartalmaznia kell az eltulajdonított részesedés tényleges forgalmi értékét.

Minden részvényeltulajdonítás és részvénytulajdonítás, akár névre szóló részvény, akár nem, ha a tulajdonosváltás a város területén történik, vagy ha olyan részvényekről van szó, amely részvénytársaságok székhelye Ujvidéken van, a bejelentés kötelezettsége alá esik.

A bejelentésnek tartalmaznia kell a részvény pontos megjelölését, névleges értékét, a részvénytársaság székhelyét. Az eltulajdonító nevét, pontos címét, vallását és nemzetiségét, továbbá azt is, hogy a tulajdonában lévő összes ugyanazon vállalatra vonatkozó részvényeket eltulajdonította-e vagy sem, az eladási árat annak a megjelölésével, hogy ki van-e fizetve teljes egészében, ha nincs, a fizetési módot is. A részvénytulajdonos ugyanazon módon kötelezve van a fenti bejelentésre.

Minden tulajdonosváltást a társaságoknál, amely a város területén 1941. április 6-a után történt, vagy ha a részvénytársaság székhelye Ujvidéken van, szintén bejelentendő a fenti módon.

Ujvidék, 1941. június 28.

vitéz Bayer Ferenc
m. kir. honvéd tábornok
vár. kat. parancsnok

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt vásárló közönséget, hogy **Zima Károly és Társa** jónévi ujvidéki papir és írókereskedő cég fióküzletét, ahol mint üzletvezető működtem, átvettem és saját nevemen tovább vezetem. Kérem a mélyen tisztelt vásárló közönséget hogy az eddigi bizalmat és támogatást továbbra is fenntartani sziveskedjék. Ujvidék, 1941. június hó 29-én.

Kiváló tisztelettel
WILLNER REZSÓ

papir és írókereskedés Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 113

Szerb vagy jugoszláv írású írógép

hivatalos MAGYAR írásúra

a legszakszerűbben csakis

Bíró István

speciális író és írodai gépek javító műhelye alakítja át

Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 63. Tel. 28-82

AMATŐR-KÉPEK szakszerű és gyors kidolgozása. Nagyobb rendelésnél árengedmény. **FOTO ANNY** műterem, Ujvidék, Hitler Adolf-utca 9.

ALLAST KERES

LEVELEZÉST MAGYAR, NÉMET nyelven, óradijért is vállal sok évi gyakorlattal rendelkező levelező, saját géppel. Megbízható, szakszerű munka, abszolút discretio. Gróf Csáky István (Dubrovacska) ut 11. 4911

SZORGALMAS fiatalember bármilyen állást keres. Foglalkozása közműves. Szíves megkereséseket kér a következő címre: Ujvidék Krámer Sándor utca 20 (volt Radnicska utca). 5083

INTELLIGENS, jómegjelenésű fiatal nő cukrászdába kiszolgálónéknak ajánlkozik, csak vidékre. Címe: Pósa Rózi, Ujvidék, Gőzmalom utca 5. 5105

SZOLID középkorú nő háztartásnőnek, vagy szakácsnőnek ajánlkozik, kisebb családnak. Cím a kiadóban. 5152

ÜGYES VARRÓNÓ házakhoz ajánlkozik. Szíves megkeresést Szirák Emerencia, Ujvidék, Kamenica-utca 52. 5178

Légítámadásnál
cséplésnél, gabona rakításban, üzemeiben, háztartásokban
fűz ütővel „Florián” kézi tűzoltó Rt. készült
azonnali védelmet nyújt mert a tüzet csitítja
Gyártja és azonnal szállítja: „Aeromechanika” fém és lemezgyártó, Ujvidék
Pirosi ut 111 sz. Kérjen ajánlatot

KERESLET

TANONCOT magyar-német nyelvtudással felvessz Paupert Antal, borkereskedő, Hódság. 4822

JÓ HÁZBÓL való fiut tanoncnak felvessz Pintér József hentes, Kula. 5016

HASZNÁLT, jókarban lévő hajtókocsit (féderest) keresek megvételre. Ajánlatokat kér: Wallra-stein fűszerkereskedő, Tiszakálmánfalva. 5022

TÖKÉLETES MAGYAR GYORS-ÉS GÉPIRÓT (NŐT) keresünk. Írásos ajánlatokat (gyorsíró) jellegével a kiadóhivatal továbbít. 5039

EGY GYÁRI szakképzett kőszőrűs, aki hosszú ideig mint fűrészkőszőrűs favállalatnál volt alkalmazva keresetlik. Faipar r. t. Ujvidék. 5046

TANONCOT keres azonnali belépésre, teljes ellátással Hoffmann János fűszer- és csemegekereskedő, Kula. 5058

KÖNYVELŐT és levelezőt, mérlegképes, a magyar és német nyelvben szóban és írásban teljesen járatos, azonnali belépésre keres Schuy Jakab, Ujvidék, Orgona utca 12 sz. Sajátkezűleg irt ajánlatok a fenti címre küldendők. 5064

Kis- vagy középnyagsagu **VAS-PENZTÁRSZEKRÉNYT** keresek megvételre. Ajánlatokat ármegjelöléssel és a szekrény méreteinek közlésével postán kérek: Finta, Zombor, Thököly ut 15-re. 5067

INAST keres Bretmerszki Károly, reszelővágó, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc utca 87. 5068

RESZELŐVÁGÓ segédet felvessz Bretmerszki Károly, reszelővágó, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc utca 87. szám. 5069

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap egy szó 15 fillér, vastagbetűs 25 fillér. A legkisebb apróhirdetés ára 1 pengő 50 fillér. Hirdetéseket a másnapi lapra déli 12 óráig vesszük fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

FUVAROZÓ vállalatához keresek gyakorlattal rendelkező tisztviselőt Ujvidékre. Aman Antal, Temerin. 5080

JÓ MUNKÁS fodrásznőt és egy borbélysegédet valamint tanoncot felvessz azonnalra Tkalac Pál női és férfifodrász, Ujvidék, Horthy Miklós sugárút 14. 5106

KERESEK bentkosztos cselédet, aki fejéhez is ért. Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 39. 5119

ELSŐRENDŰ FODRÁSNŐT, jómegjelenésű azonnalra felvessz. Jelentkezni Ujvidék, Hajdu Ferenc Posta-utca 14, d. u. 4-5 óra között. 5106

FÜSZERKERESKEDŐSEGÉDET és tanoncot német, magyar nyelvtudással felvessz Nelich Gyula fűszerkereskedő, Szabadka, Tisztviselő u. 5. 5129

MEGVÉTELRE keresek modern, komplett hálószobát. Ugyanott mézeskánák és méhkaptár eladó. Cím: Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 44. ajtó 7. 5129

SAJÁT KERÉKPÁRRAL rendelkező kifutófiut azonnalra felvessz özv. Hangodi Lajosné, Ujvidék, Háltér 4. 5022

FIATAL BÁDOGOS segédek felvessz Len István, Ujvidék, Szondi-utca 40. 5143

FIATAL HÁZASPÁRT, az embert kocsisnak, az asszonyt mindenes szakácsnőnek felvessz: Schmidt, Ujvidék, Könyök (Gajeva)-utca 3/a. 5143

ÖNÁLLÓ jól főző mindenes leány, komoly személy azonnalra felvétetik. Tolveth cipőáruház, Ujvidék, Hitler Adolf-ut 7. 5136

FIATAL, jómunkás borbélysegéd teljes ellátással felvétetik. Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-ut 57. 5163

JÓ FŐZNI tudó mindenes szakácsnőt keres július 1-re Spiller Lőrinc, Ujvidék, Görögiskola-utca 9. 5174

MEGBIZHATÓ bejárónőt keresek a délelőtti órákra. Felter, Lenau-utca 5. fsz. 5175

KERESEK 4 aratómunkást 20 hold buzához. Mátitsné, II. Rákóczi Ferenc-ut 39. Ujvidék. 5177

TANONCOT keres azonnali belépésre, teljes ellátással Hoffmann József fűszer- és csemegekereskedő, Kula. 5058

KERESEK megvételre egy jó állapotban lévő kombinált szekrényt és 2 kaucsot. Cím a kiadóban. 5187

CIPÉSZSEGÉDET azonnalra keres Sipos Sándor, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-ut 29, az udvarban. 5183

ELADÓ

JÓL BEVEZETETT fűszerüzlet betegség miatt azonnal eladó. Siagi Imre, Zombor, Rákóczi-ut 48. 4988

ÜZLETRÉSZEM adalnám, mely büffé és élelmiszer szakmában jártas egyénnek biztos megélhetést nyújt. Szükséges tőke cca 2.500 pengő. Cím a kiadóban. 5041

ELADÓ 70 m. hosszú és 26 mm. vastag kötél, Sovény vendéglősnél, Ujvidék, Alkotmány utca 4. 5098

EGY VAGON KOMLÓDRÓT 5-10 mm méretben eladó. Bővebbet: Kristian Liebmann, kendergyár, Óker. 5059

KIFOGÁSTALAN ÁLLAPOTBAN LÉVŐ A. Fross Büssing gyártmányú tömörbronzos teherautó 5 tonnás pótkocsival jutányosan eladó, üzemeállítás miatt. Érdeklődni és megtekintethető: Bárany Béla, Hódmezővásárhely. 5088

»MERCEDES-BENZ« személyautó, 6 cilindres 2 Typusu 8/38 lóerős kifogástalan állapotban eladó. Megtekintethető Mojszovits K. Jánosnál, Ujvidék, 1941. április 13 utca (Temerini u.) 9 sz. alatt. 5096

JÓKARBAN lévő konyhaszekrény eladó. Ujvidék, Szilágyi Erzsébet utca (volt Sztanoje Glavasa) 88 szám. Telep. 5101

JÓKARBAN lévő excenter prések és egyéb gépek olcsó áron eladók. Özv. Fischer Jenőné, Topolya, Árpád utca 1597. 5102

JÉGSZEKRÉNY, jó állapotban lévő kétajtós olcsón eladó. Ujvidék, Vasut utca 26, fűszerüzlet. 5107

EGY HÁLÓSZOBA és konyhaberendezés eladó. Érdeklődni: 2-3, 6-7 óráig Petőfi utca 33, I. emelet, középbejárat. 5121

KÖNNYŰ parasztkocsi és egy lónak való szerszám eladó. Ujvidék, Buzatér 13, az udvarban. 5186

FÜSZERÜZLET BERENDEZÉS teljes felszereléssel, 140 fiókos állvánnyal olcsón eladó. Bővebbet: Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 60. 5124

ASZTALOGÉPEK: egy kombinált gyalugép, frézer és szalagfűrész külön-külön motorral eladók. Fülöp Sándor, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 241. 5125

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő használt 500 kgr-os tizedesmérleg eladó. Reiner Gyula fareszkedő, Temerin. 3126

OLCSÓN ELADÓ egy jókarban lévő »Petkus« szelektor. Gálffy Miklós, Temerin. 3127

JÓFORGALMU vegyeskereskedés a Telepen azonnal eladó, esetleg lakással együtt átadható. Cím a kiadóban. 5142

ELADÓ két ágy, két szekrény és különféle butorok. Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-ut 137. 5138

KÉT REGISZTERES zongora, harmonika és jazz-dob teljes felszereléssel eladó. Ujvidék, Pirosi-utca 75. 5146

SPRICC KOMPRESSZOR, villanymotor meghajtással, festők és mázólok részére eladó. Jung, Ujvidék, Gyöngyvirág-utca 28. 5147

ELEVÁTOR, gyári Hoffherr, üzemeleges állapotban eladó. Szken-derovics Tibor, Temerin. 5149

ELADÓ karikás csónak hajlított evezőkkel, 1 tkarékúthely, kályha, asztal, székek és más különböző tárgyak Ujvidék, Mikes Kelemen-utca 17. 5150

NAGYOBB mennyiségű gyárilag készített UJ KENDER ZSAK gabonának eladó Mayer Pál kenderzővőgyárban Petrőcz, (Bács-m). 5157

TELJES fűszerüzlet berendezés eladó. Cím a kiadóban. 5151

SÜR APPARÁT, motorkerékpár és kerékpár eladó. Doszitej Obradovics-utca 9. Ujvidék. 5158

TELJES HÁLÓSZOBA butor eladó. Fadrusz János (Petlova)-utca 25. szám. 5162

FESTÉKÜZLET, igen jól bevezetett, költőzködés miatt eladó. Cím a kiadóban. 5179

UJ HÁZ minden berendezéssel, vagy anélkül eladó. Rigó-utca 17 (Orosz-utcán át), Todorovicsné. 5165

TELJES FEHÉR hálószoba egy széles ágygal eladó. Hitler Adolf-utca 3/I. 5167

ELADÓ »BERKEL« automata mérleg 20 kg-os, tizedes mérlegek, egy nagy mákdaráló, »Irus« kávé-daráló villanymotorral, egy kézi kávé-daráló, egy keltetőgép, szabadalmazott libatömő készülékek, mind jó állapotban. Ujvidék, Orosz-utca 67. szám. 5169

ÉPÜLETANYAG több épületből, egy víztartály és két Stoever írógép eladó. Ujvidék, Könyök-utca 5/I. 5170

NAGYMERETŰ téglá eladó. Pirosi-utca 46. Ujvidék. 5172

UJ FÉNYKÉPEZŐGÉP, Kodak Volenda 6x9. tekerescsfilme, 4,5-ös lencsével, önműködő knipsszel, kedvező áron eladó. Dungyrov M. Paja, Ujvidék, kat. templomudvar 4. III. 5184

VAS-PENZSZEKRÉNY és új íróasztalok eladók. Pintér butorraktár, Ujvidék, Buzatér 13. 5185

KIADÓ

KIADÓ KETSZOBÁS lakás a Könyök utcában (volt Gajeva). Érdeklődni lehet: Ujvidék, Andrassy ut 6 sz. alatt. 5077

KIADÓ LAKÁS a város központjában egyedülálló kertes házban 6 szobás, teljesen modern, különösen alkalmas orvosnak vagy ügyvédnek. Cím a kiadóban. 5085

3 SZOBÁS összkomfortos lakások és üzlethelyiségek olcsón már 70 pengőtől, kiadók a város legszebb részén. Érdeklődni a Vöröskereszt irodában, Horthy Miklós sugárút 19. Telefon 25-84. 5117

EGÉSZEN UJ emeletes házban komfortos kétszobás utcai lakás minden mellékkeliséggel és ivóvízzel azonnal kiadó. Ujvidék, Hétvezér utca 4 (volt Hadzsics Szvetics utca). 5108

KÉT HÁROMSZOBÁS összkényelmi lakás augusztus 1-re kiadó. Ujvidék, Zrinyi Ilona-utca 33. 5137

A VÁROS legforgalmasabb helyén daráló, széna-szalma üzemennek való épület üzlettel, lakással, kerttel elköltözés miatt azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 5144

MAGÁNOS ház istállóval kiadó (Lázár Lázarevics), Szondi-utca 33. Ujvidék. 5145

KÉTSZOBÁS és egyszobás lakás portmentes helyen, Váci-utca 18. alatt kiadó. Érdeklődni Ujvidék, Kamenica-utca 61. alatt. 5148

KÉT ÉS HÁROM szobás fürdőszobás lakások nagyon olcsón kiadók. Zamurovics Ujvidék, Attila-utca 4. 5159

OLCSÓN KIADÓ 3 szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha, éleškamra, nagy terrasz, Pozsonyi-ut 17 szám, az UAC-pályánál. Ugyanott egy kisebb szalagfűrész kerestetik. 5161

MELEGHY A. PÁL

BUTORGYAR LERAKATA

UJVIDÉK

Duna utca 17. Telef. 40-95

Nagy választék egyszerű és különleges konyhák, előszobák, színes kombinált szobákban stb. Kárpitosárak és hajlított bútorok. Saját fagőzölde és gőzsáritó

MAGANOS HÁZ, minden szakmának megfelelő, üzlethelyiséggel azonnal kiadó. Érdeklődni Szviderszki Sándor fűszerkereskedőnél, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-ut 121. 5176

UJ HÁZBAN 1 szoba, konyha, előszobával, 3 egy szoba, konyhas lakás kiadó. Téglá-utca 6. sz. Bővebbet Széchenyi-utca 7 Bányai büfében. 5180

HÁROMSZOBÁS összkényelmi lakás augusztus 1-re kiadó. Ujvidék, Délvidék-utca 4 (volt Szremszka). 5168

KÉTSZOBÁS, lakható előszobás összkomfortos utcai, kétszobás, előszobás, összkomfortos udvari lakás kiadó. Corvin (Sumadija)-tér 16. 5171

HÁROMSZOBÁS lakás 40 pengőért és három egyszobás, előszobás lakás olcsón kiadó új házban. Ujvidék, Uspenszka-u. 9. 5181

KÜLÖNFELE

LEVENTE (Bocskai) sapkák, rövidáru és diák cikkek legolcsóbban Belusevitynál, Szücs u. 11. 2716

PAPLANT készítenek pelyhből, gyapjuból és vattából. Ugy ujak, mint régiek átdolgozását vállalom. Házakhoz is megyek. Bulyovcsics Béláné, Ujvidék, Magyar utca 53.

NYÁRRA csodás mintájú inpriméeket, könnyű kosztüm szöveteket vásároljon **VRBASKI**-nál, az olcsó rófosnél. Fő-utca (volt Kr. Alekszandra) 9. 3645

BOCSKAI, levente, vasutas, postás stb. sapkák legolcsóbb forrása Volga — Cenciper Borbála, Ujvidék, Alkotmány utca 1. 3590

MAYER GYÖRGY bőröndös, készíti rendelésre és raktáron tart utazó, akta, piaci és női kiegészítőket, végez minden szakmabeli javítást. II. Rákóczi Ferenc-ut 20. 3749

JÓDFÜRDŐ Bácsszentiván (Prigr. Szv. Ivan) Zombor mellett megnyitott. Kiválóan alkalmas rheuma, isiász, csusz, benuulások, női betegségek, gyomor- és bélbajoknál stb. Olcsó árak. A fürdő vezetősége. 4024

Jeges mészáros

a fogyasztó barátja. Csak elsőrendű állatot vág, jó húst mér, kiszolgálása figyelmes. Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-ut 59. 4651

»DÉLVIDÉK HAZATÉRT« selemzsebkendők kaphatók, viszonteladók is, Varga Józsefnél, Ujvidék, II. Rákóczi ut 35. 4853

Zwack gyümölcszörpök

málna, narancs, citrom kapható. Szántó János »Konzum« kávé és tea szaküzletében, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 2. Telefon 40-68. 4864

KÖZÉPISKOLAI tanulókat ellátással, pedagógiai felügyelettel felvesz Abelshausen nyug tanító, Ujvidék, Alkotmány-utca 29. 4903

OKMÁNYOK fordítása szerb vagy német nyelvről magyarra. Szakszerű pontos, gyors munka. Ugyanott magyar nyelvoktatás. Ujvidék, Gróf Csáky István (Dubrovacska) ut 11. 4910

PAPRIKÁT, öröltet a legkedvezőbbben beszerezhet tetszészerinti csomagolásban. Ügynökök jól kereshetnek. **PÓSA LUKÁCS**, paprika-nagykereskedő, **SZEGED**, Mikszáth Kálmán utca 5 sz., udvari üzem. 4954

GŐZGÉP, gépkocsi és az összes gőzmotorok javítását vállalja Leitheim Ferenc gépjavitó műhelye, Ujvidék, 1941. április 13 ut (Temerini) 49. Telefon 27—18. 4970

CITROM legalacsonyabb áron kapható Ruzsics Miklós, Ujvidék, 1941 április 13. utca (volt Temerini) 32 szám. Telefon: 30—11. 5043

BUDISIN-FÉLE új **TÉGLA KAPHATÓ**. Ujvidék, Kossuth Lajos utca 34 sz. alatt. 5055

HURCOLKODÁST és fuvarozást vállalunk teherautókkal. Cim: Aman Antal, Temerin. Telefon: 17. Ujvidéken a temerini autóbuszoknál is lehet érdeklődni. 5065

OKTATÁS NÉMET nyelvből gyermekek részére. Naponta torna, séta, strand stb. Tandíj havonta 10 pengő. Jelentkezni: Arnosz Rudolf tanár, Ujvidék, Krámer Sándor utca (volt Radnicska) 15/I. em. 5078

ÉRTESITJÜK az igen tisztelt traktor-, motor- és géptulajdonosokat, hogy a Steana Magyar Köölaj R. T. Budapest, **ÁSVANYOLAJ RAKTÁRÁT** az óbecsei Gabonaszövetkezet vette át. Kérjük megrendeléseiket a következő címre: Gabona Szövetkezet, Óbecse. Telefon: 65. 5099

C 40492 GYÁRI számu kerékpáromat ellopták. A nyomravezető jutalmat kap. Greisinger Emil kereskedő, Ujvidék, Pesti ut 2 (volt Fruskogorszka). 5109

MAGYARNYELVÜ tanfolyam kezdők és haladóknak. Társalgás, helyesírás, nyelvtan, minden szakmabeli tantárgyak. Előkészítés vizsgákra. Ugyanott német nyelvtanítás és zongoraoktatás. Jelentkezni: Széchenyi-utca 29. 5166

ELCSERÉLNÉM a pétervárad Relykovicseva utca 58 számu gazdasági házamat hasonló értékű, Ujvidék központjához közel fekvő 3 szobás, összkomfortos lakóházzal. — Bővebbet a fenti címen. 5023

GÉPKOCSI és motorjavító műhely és alkatrész készítő, hengerfuro és dugattyukészítő műhely, Ujvidék, Lorántffy Zsuzsanna-utca 3-5 (Vojv. Marka Milyanova) a Gázgyár mögött. Szili Lajos. 5160

HÁZ, FÖLD, TELEK stb. vételét és eladását, valamint házak gondozását, zágrebi házak elcserelését vállalja a legrégebbi, megbízható »Imobilia« ingatlan közvetítő iroda, Ujvidék, Templom-utca 4. Tel. 40-26. 5164

ÁTCSERÉLNÉM 220 voltos égőimet 110 voltra. Vennék keveset használt konyhaszekrényt. Ábrahám, Kosztolányi Dezső-utca 16, Ujvidék. 5139

TÜZHARCOSOK, leventék összes egyenruházati cikkek legolcsóbb beszerzési forrása: Kormos István uri és egyenruhásabó, Ujvidék, Andrásy-utca 4. Öskeresztény cég. 5182

FISCHER BÉLA asztalos, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 53, végez olcsón és megbízhatóan minden szakmabeli munkát. 3880

BARTA és TÁRSA
FOTO SZAKÜZLET
Ujvidék, Kossuth Lajos utca 30
Fényképező gépek, filmek, lemezek és minden a fényképezéshez szükséges anyag legnagyobb választékban kapható
Amatőr kidolgozása gyorsan és szakésszerűen lesz elkészítve

GAMBRINUS étterem és söröző
Ujvidék, Vasember-palota

Léfcis Rádó
átvette a volt Vidmár féle üzletet Divat és rövidáruban ezennel is a legjobbat tartja. Árai szolidak!
Ujvidék, Hitler Adolf ut 22 szám.

KITÜNTETÉSEKET
Érmeket, Éremszalagokat, Tűzharcos és Hadirohkant felszerelésekről részletes árjegyzéket küldök és szálítok a bajtársaimnak. Károly csapat kereszt szalaggal 0.86. Kis ezüst vit. érem 1.80, Valódi ezüst 9.50, Nagy ezüst vit. érem 2.70, eredeti 14.80, Sebesülési érem szalaggal 1.20, 1.50, Bronz vit. érem szalaggal 1.70. És az összes kitüntetés eredeti példányban vagy utánzatban, tisztí és legénysegégi érem, kitüntetés kaphatók. Miniaturben civil ruhára való, aranyozott láncra szerelve vagy kis éremszalagokon is kapható.
Rózsa Aladár tűzharcos hadirohkant érem és felszerelési üzletében B. pest. VIII. Népszínház utca 43. szám.

Fagylaltot Kornétot
az elismerten remek ízűben és minőségben fogyasztson
Mojszovics cukrászdájában
II. Rákóczi Ferenc ut 74 sz.

Bőrkabátok,
férfi és női vadász és motoros bőrruhák, bőrkabátok festése és javítása vízhatlanító anyaggal
Bőrruhagyár SZEGED
Sajka u. 14

NYILVÁNOS ÁRVERÉS

A Városi Katonai Parancsnokság a Tomics és Társa Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 22 szám alatt levő papir- és irodafelszerelési kereskedés teljes áruraktárát, és berendezését

1. évi június 30-án délután 17 órakor

eladja nyilvános árverés útján.

Az eladásra kerülő tárgyak megtekinthetők f. hó 28-án és 30-án délelőtt 11—12 óráig ugyanott.

Hatósági megbízott.

»SZLÁVIA« biztosító bank értesíti ügyfeleit, hogy délvidéki biztosítási állományát további intézkedésig az ujvidéki fiókgazgatóság kezeli. Ezuton is felhívja biztosított feleit, hogy a biztosítási szerződésből eredő díjfizetési kötelezettségeiknek feltétlenül és kellő időben tegyenek eleget, nehogy kár esetén kártérítési igényük kétséges legyen. Minden felvilágosítást készséggel megad

»SZLÁVIA« Biztosító Bank fiókgazgatósága, Ujvidék

5153

„SLAVIJA“ osiguravajuća banka saopštava svojim osiguranicima, da do daljnijeg odredjenja upravljanje, sa osiguranjima koja postoje u Južnim Krajevima, vrši filijala u Ujvidéku. I ovom prilikom poziva svoje osiguranike, da blagovremeno udovolje svojim dužnostima, koja proizlaze iz osiguravajućih ugovora u pogledu plaćanja premije, da ne biu slučajju eventualne štete doveli u pitanje svoje pravo na oštetu. Sva daljnja obaveštenja daje:

»SLAVIJA« osiguravajuća banka, Filijala u Ujvidéku

5154

Az összes téztafajta gyártására szolgáló csiga-rendszerű automata téztafajta gyárt
NOVOIHY és ROSENFELD
gépgyár
Budapest, V., Sziget u. 2

GOLGOTA

LENKEYIMRE és FIA

Temetkezési vállalata

vállal temetést, szállítást és exhumálást

Ujvidék, Uspenszka u. 12

TELEFON: 26-90

Reggeli Újság

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 50

Telefon: 21—37, éjjel 20—58

Laptulajdonos: Andrée Dezső.

Előfizetés:

Egy óra . . . . . 4.— pengő
Három óra . . . . . 11.60 „
Félévre . . . . . 23.— „

Megjelenik naponta.